

KUNGL. SKOGS- OCH LANTBRUKSAKADEMIENS ARKIV 1813-1989 - INGÅNGAR

Under mer än 180 år har Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien verkat för lantbrukets förkovran i Sverige. Pionjärerna, sådana som Abraham Niclas Edelcrantz, Carl Fredrik Akrell och Jöns Jacob Berzelius, såg från början till att ett stort och unikt källmaterial samlades in från hela landet för att bli ett "statistiskt arkiv", något som gör Akademiens arkiv till en riksangelägenhet för agrarhistorisk forskning. Studium av arkivets handlingar ger inblick i två sekels utveckling av de areella näringarna. Textens syfte är att presentera akademiens arkiv, vad detta innehåller och kan användas till, för att stimulera användningen av detta rika material. Den riktar sig till forskare i vid mening, med ett historiskt intresse för lantbrukets och agrarsamhällets förhållanden.

Framställningen är uppdelad i tre delar. Inledningsvis skisseras en lång rad forskningsidéer, som bör vara möjliga att genomföra med Akademiens arkiv som utgångspunkt. Därefter följer en överblick över de allra viktigaste sökinstrumenten i arkivet. Till sist ges ett sammandrag av hela innehållet i arkivet, så som det står uppställt på sina hyllor. Serie efter serie presenteras med korta kommentarer och hänvisningar. Dessutom finns personer, orter och sakförhållanden upptagna i ett alfabetiskt register som pekar ut enskilda serier i arkivet.

INGÅNGAR TILL MATERIALET

HITTA I ARKIVET
INNEHÅLL
SLAGORDSREGISTER TILL ARKIVFÖRTECKNING
ARKIVFÖRTECKNING

KUNGL. SKOGS- OCH LANTBRUKSAKADEMIENS ARKIV

Arkivets verksamhet inleddes år 1813. Akademiens uppgift var att som central myndighet för lanthushållningen sprida upplysning, förbättra undervisningen och uppmuntra och stödja jordbruksnäringen. Akademien bidrog bl a till bildandet av nya hushållningssällskap i de län som ännu saknade sådana. Sällskapen sände årliga berättelser till Akademien. 1889 inrättades Kungl. Lantbruksstyrelsen, som från 1890 övertog den administrativa funktionen kring hushållningssällskapen och lantbruksundervisningen. Akademien har gjort betydande insatser för forskning på jordbrukets områden, och vid Akademiens Experimentalfält på norra Djurgården förekom en livlig försöksverksamhet.

Akademiens arkiv innehåller mycket värdefullt material för den agrarhistoriska forskningen. Vid sidan av material om Akademien finns här inkomna skrivelser och handlingar, som ger mycket material om främst jordbrukets utveckling i Sverige under 1800-talet, och en intressant serie "övriga handlingar". Arkivet ger en spännande samling kunskaper, en samling rik på detaljerad information om enskilda människöden, märkliga jordbruksapparater och olika orter och bygder. Genom att Akademiens verksamhet har varit inriktad på hela landet är arkivet en riksangelägenhet.

En förteckning över arkivet med register och forskningsförslag är tillgänglig under [arkivförteckning](#).

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLL

INLEDNING [finns ej med i Internet versionen, Internet red.anm.]

KAPITEL 1

För stundande skördar

Akademiens bakgrund - Det tidigaste arbetet - Arkivet - Skriftens syfte

Arkivet och forskaren

Presentationens utgångspunkter - Akademiens organisation

Synen på bonden speglad i belöningar för förtjänstfulla insatserSockenbeskrivningar och reseberättelserFolklig uppfinningsrikedomBorgerlig uppfinningsrikedomTeknik för jordbruket - kunskaper för tidig svensk verkstadsindustriHusdjursavelns främjandeLantbrukets byggnaderExperimentalfältet och modellsamlingenSockenmagasinen och jordbrukskrediterStatistiska uppgifter om jordbruketPersonbiografier och individen som arkivbibliografisk uppslagsändaLantbrukskademiens egen historiaAkademiens lantbruks- och fiskerimuseumVäxtnäringsforskningenJordbruksutbildningens institutioner och förgrundsgestalterHästmekaniseringens förutsättningar - inblickar i lantbruksingenjörernas vardagFiske i statsperspektivKontrollväsendeAkademiens meddelareHushållningssällskapenTrädgårdsbruket vid ExperimentalfältetHistoriens individer i jord- och skogsbruk

[Skogen som resurs](#)

KAPITEL 2 [I Internet versionen ett separat dokument. Internet red. anm.]

[Att hitta i arkivet](#)

Sökvägar genom arkivserier - Tidskriften - Dataregister

Kungl. Lantbruksstyrelsens arkiv

KAPITEL 3 [I Internet versionen ett separat dokument. Internet red. anm.]

[Arkivöversikter](#)

[Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien](#)

[Lantbruksakademiens ekonomiska forskningskommitté](#)

[Svenska Allmogehems Jordbrukarfond - Stiftelsen Hem i Sverige](#)

[Sveriges Allmänna Fjäderfäavelsförening](#)

[Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning](#)

[Register till arkivöversikter](#)

Principskiss över dokumentflödet vid akademien [Ej i Internet versionen. Internet red. anm.]

BILAGOR [Ej i Internet versionen. Internet red. anm.]

[Tillbaka till utgångspunkten](#)

REGISTER TILL ARKIVÖVERSIKTERNA

Börja vid rätt bokstav!

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V X Y Z Å Ä Ö

A-börd

Academia Nazionale dei Lincei

Acta Agriculturae Scandinavica 1, 2, 3

Acta Agriculturae Suecana

Adnotationes Degebergian'

Agrarhistoriska utskottet

Agri, T

Agrikultur-kemiskt laboratorium

Ahlich, J

Akademien för de fria konsterna, Kungl.

Akademiens arbetsorgan

Akademiens bibliotek 1, 2, 3

Akademiens diskussionsklubb

Akademiens emblem

Akademiens fonder

Akademiens högtidssammankomster 1, 2

Akademiens kanslibygnad (nuvarande)1, 2

Akademiens kommittéer 1, 2

Akademiens konferenser 1, 2

Akademiens kurser

Akademiens rapporter

Akademiens stadgar

Akademiens tidskrift 1, 2, 3

Akademiens utländska ledamöter

Akademiens äldre byggnader i Stockholm

Akademikollegiet

Akademisammankomster ,

Akademisekreteraren

Allmänna avdelningen

Allmänna Hemslöjdsutställningen i Stockholm

Allmänna Lantbruksmötet i Göteborg

Alnarps lantbruks- och mejeriinstitut

Alnarps stamholländeri 1. Jfr Stamholländerierna

Alwerud, S

Annaler

Arbetsorgan, akademiens

Arkivförteckningar, akademiens

Australien

Avdelningarnas protokoll

Avlöningkort

Ayrshire cattle

Bachmann

Baden

Balsvik, försöksgård, Jfr Försöksgårdar

Bank-Head (egendom i England)

Bankfiske

Barksäter

Bayern

Belöningar

Berberislagstiftning

Bergsten, A W, 1, 2

Bergstens fond

Berzelius, J J

Beskrivningar och tabeller, Sverige och vissa län

Bevillningsavgifter

Bevillningssummor

Bibliotek, akademiens 1, 2

Biblioteksnämnden

Biblioteksrapporter

Björkmans minnesfond

Blomsterodling

Bokslutsbilagor

Bondedagböcker Se Öhlin, A F

Bouvin, K 1, 2

Braunschweig

Bremen

Brännvinstillverkning, Jfr Husbehovsbränningsavgifter

Budget

Bulgarien

Bunadarfelag Islands Skogsforskningsinstitut

Burman, O B

Byggnader

Byggnaders återanskaffningsvärden

Bärpress

Bördighetsförsök

Bördsrätt

Carlgren, M

Carlqvist, C G

Castrén, M

Cederström, C G

Centralanstalten 1, 2

CICRA

Dagbok öfver Norrlands-Resan

Dagböcker (räkenskaper)

Dagböcker (räkenskaper), fonderna

Dahls fond

Danmark 1, 2

DBM 1, 2

Degebergs lantbruksinstitut, Jfr Lantbruksinstituten

Delegationen för bördighetsstudier i Malmöhus län (DBM) 1, 2

Deutsche Akademie der Landwirtschaftswissenschaften zu Berlin

Diarier, bordsdiarier

Diarier, bordsdiarier förvaltningskommittén

Diarier, bordsdiarier speciella förvaltningskommittén

Diarier, hemliga

Diarier, kronologiska 1, 2, 3

Diarier, lantbruksingenjörer

Diarier, räkningar

Diarier, speciella förvaltningskommittén

Diskussionsklubb, akademiens

Djursholms Lantbruksskola

Domänstyrelsen, Kungl.

Donat

Donationsfonder

Donationshandlingar

Dortmund

Dreborg, H

Driftsanalyser för stora gårdar

Drottninggatan 95B 1, 2, 3

Dränering

Dünkelberg, W

Ekonominämnden

Ekonomisk förvaltning

Ekonomiska avdelningen 1, 2, 3

Elofssons fond

Emblem, akademiens

En ganska liten Berg-Lückta

Enaforsholm 1, 2

Enaforsholmskurser

England

Engström, N

Enskede gård

Ericsson, N

Ersättningsproduktion inom livsmedelsområdet

Estland

[Etthundrafemtioårsjubileet 1, 2](#)

[Etthundraårsjubileet](#)

[Exkursioner](#)

[Experimentalfältet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11](#)

[Exportmedelsfonden](#)

[Expropriationshandlingar](#)

[Farled på Indalsälven](#)

[Finland 1, 2, 3](#)

[Finlands Akademi i Helsingfors](#)

[Finlands vetenskapsakademi](#)

[Fiske](#)

[Fiskeriassistenterna](#)

[Fiskeriförsöksanslag](#)

[Fiskeriintendenten](#)

[Fjäderfä, Jfr Sveriges Allmänna Fjäderfäavelsförening](#)

[Flygsand](#)

[Foderkakor 1, 2](#)

[Fonder, akademiens](#)

[Fondförvaltningen 1, 2](#)

[Foreningen til dyremes beskyttelse i Danmark](#)

[Forskarkort, Forskningsanslag](#)

[Forskarkort, Huvudförvaltningen och fonderna](#)

[Forskarkort, Skogen](#)

[Forskarstuderandestipendier](#)

[Forskningsanslag, Huvudförvaltningen](#)

[Forskningsanslagskommittén](#)

[Forskningsdelegationen](#)

[Forskningskommittén](#)

[Forskningspolitiska utskottet](#)

[Forskningsprojekt](#)

[Forstlig byggnadskonst](#)

[Frankrike](#)

[Fruktsorter](#)

Frykman, J H

Främmestads säteri

Fröier, K

Frökontrollanstalter

Frösorter

Fysiografiska Sällskapet i Lund, Kungl.

Fysiologiska Sällskapet i Lund, Kungl.

Får Jfr Kronans får

Fåravel, Jfr Irländsk fåravel

Fältförsök

Föredragningslistor

Föredragsregister

Företagsledning i lantbruket

Företagsledningsgruppen

Förmögenheten i Sverige/Finland

Försurning

Försäkringsregister, akademiens bibliotek

Försök med chrystalliserad Jern-Malm från Gellivara

Försöksanstalter

Försöksgårdar och Offer, Jfr Balsvik, Lanna, Offer

Försökssäd

Förvaltningskommittén 1, 2, 3, 4

Gamla Bergsskolan, kv Vega nr

Garpenberg

Gellivara

Geodesi

Geologiska undersökningen

Getter

Gezelius, J

GKS 1, 2, 3

GKS-forskningsstipendier

Grönfoderväxter

[Gunnarsson, O](#)

[Gårdsfogdeinstruktion](#)

[Gästgivargårdar](#)

[Gödsel- och Kalkindustrins Samarbetsorganisation \(GKS\)1, 2, 3](#)

[Göteborgs högskola](#)

[Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhetssamhälle](#)

[Hamburg 1, 2](#)

[Hampodling i Ryssland](#)

[Handelsgödsel](#)

[Handlingar](#)

[Handlingar och tidskrift](#)

[Hasselblatt, J R](#)

[Havsfiske](#)

[Hedersledamöter](#)

[Heinriai, L](#)

[Hellström, P](#)

[Helsingfors universitet](#)

[Hem i Sverige, Stiftelsen](#)

[Hem i Sverige, Sällskapet](#)

[Hemslöjd](#)

[Herbarier](#)

[Herbarium D'economicum](#)

[Hierne, U](#)

[Hierta, F](#)

[Hjort, C](#)

[Hjort, C W 1, 2](#)

[Hochschule für Bodenkultur im Wien](#)

[Hofman-Bang, L](#)

[Holland](#)

[Holländeri Se Stamholländerierna](#)

[Holms stamholländeri, Jfr Stamholländerierna](#)

[Humboldt Universität zu Berlin](#)

[Humleodling](#)

Hundar

Husbehovsbränningsavgifter, Jfr Brännvinstillverkning

Husdjur 1, 2

Hushållnings- och slöjdvadningen 1, 2, 3

Hushållningssällskapen 1, 2

Hushållningssällskapen, inrättande av

Huvudböcker

Huvudböcker, koncept

Huvudförvaltningen 1, 2

Hässelby trädgård

Hästar

Högtidssammankomster, akademiens 1, 2

Ihre, J

Ilvessuo

Indalsälven, farled på

Industriavdelningen

Inkomna skrivelser

Inkomst- och utgiftsböcker

Insamlingsaktioner

Invalsförslag

Inventarieförteckningar

Irländsk fåravel, Jfr Fåravel

Isosuo

JFR 1, 2, 3, 4, 5

Jordarvslagstiftning

Jordbrukarfonden Jordbrukets forskningsråd (JFR) 1, 2, 3, 4

Jordbrukets Utredningsinstitut

Jordbruksavdelningen

Jordbruksdepartementet

Jordbrukskonsulenter 1, 2

Jordbruksmekanisering i Sverige under tre sekel

Jordbrukspolitiska utskottet

[Jordbruksstatistik 1, 2](#)

[Jordbruksundervisning](#)

[Jordkemi](#)

[Jubileum, akademiens Se Etthundrafemtioårs... och Etthundraårs...](#)

[Jubileumskommittén](#)

[Jugoslavien](#)

[Juhlin Dannfelt, C., 2](#)

[Juhlin Dannfelt, H., 2](#)

[Jägmästare](#)

[Järnmalm Se Försök med...](#)

[Kakrecept](#)

[Kalk](#)

[Kalkammonsalpeter](#)

[Kalkkväve](#)

[Kalkkvävetts verkningar](#)

[Kammarkollegiet](#)

[Kamreren](#)

[Kaniner](#)

[Kanslibyggnad, akademiens \(nuvarande\) 1, 2](#)

[Karelen](#)

[Karlberg, S](#)

[Karolinska Medico-Kirurgiska Institutet, Kungl.](#)

[Kassaböcker](#)

[Kassajournaler](#)

[Kassakommittén](#)

[Kemiska stationer](#)

[Kempe, S](#)

[Kina](#)

[Kjellberg, S](#)

[Knutsson, G](#)

[Kokastrering](#)

[Kommittéer, akademiens 1, 2](#)

[Kommittén för skogliga växtnärlingsfrågor](#)

[Kommittén för växtintroduktion](#)

[Kommittén för växtnäringsforskning \(Kvnf\) 1, 2](#)

[Koncept](#)

[Konferenser, akademiens 1, 2](#)

[Konsumtionsvattenförsörjning](#)

[Kooperationen Se Lantmannakooperationen](#)

[Korn](#)

[Korrespondens](#)

[Kort beskrifning öfver Lima socken i Westerdalarna](#)

[Kramfors AB](#)

[Krediter Se Utlåningsverksamhet](#)

[Kronans får Jfr Får](#)

[Kronojägare](#)

[Kronopark Se Lövtjärn](#)

[Kulturtekniska fonden](#)

[Kungakommittén](#)

[Kungl. Maj:t](#)

[Kurser, akademiens](#)

[Kuupio län](#)

[Kvnf, 2](#)

[Källstorps gård](#)

[Laboratoriet](#)

[Ladugårdens avkastning](#)

[Ladugårdselever](#)

[Landshövdingarna](#)

[Landshövdingarnas femårsberättelser 1, 2](#)

[Landshövdingeberättelser 1, 2](#)

[Lanna Borregården, försöksgård](#)

[Lantbrukets forskningscentral i Helsingfors](#)

[Lantbruksakademiens arkiv](#)

[Lantbruksakademiens ekonomiska forskningskommitté \(LEF\), 2](#)

[Lantbruksakademiens kommitté för växtnäringsforskning](#)

[Lantbruksavdelningen 1, 2, 3](#)

[Lantbrukshögskolan 1, 2](#)

[Lantbrukshögskolans studentkår](#)

[Lantbruksingenjörer 1, 2, 3](#)

[Lantbruksingenjörernas kartarbeten](#)

[Lantbruksingenjörsinstitutet](#)

[Lantbruksinstitutet 1, 2, 3, Jfr Degeberg, Ultuna](#)

[Lantbruksklubben i Stockholm](#)

[Lantbruksläroverken](#)

[Lantbruksmuseet 1, 2, 3, 4](#)

[Lantbruksmöten](#)

[Lantbruksredskap och -maskiner](#)

[Lantbruksskolor 1 2 3 4, Jfr Ryssbylund](#)

[Lantbruksstyrelsen, Kungl. 1 2 3 4](#)

[Lantbruksutställningar 1, 2](#)

[Lantbruksvetenskapliga samfundet i Finland](#)

[Lantmannakooperationen](#)

[Lantmäteristyrelsen](#)

[Lappar](#)

[Ledamotskallelser](#)

[LEF 1, 2](#)

[Letterstedts stipendiefond](#)

[Lieppe](#)

[Liljhagen, G](#)

[Lin](#)

[Lind, G](#)

[Lind, P J](#)

[Lindström, A](#)

[Linets sående och tillredning i Hälsingland](#)

[Lübeck](#)

[Lundberg, O](#)

[Lunds universitet](#)

[Luutasuo](#)

Luzern, 2

Lägre lantbruksskolor, Jfr Lantbruksskolor

Länsstyrelsen

Löfstaholm

Lövtjärn (kronopark)

Majsammankomster, akademiens

Matriklar, akademiens

Max Plank Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften

Mecklenburg

Medelplaceringar

Medelsförvaltning

Mejerielever

Mejerihantering

Mejeriskolor

Mekaniska avdelningen 1, 2, 3

Mg-gruppen

Miljövård- och naturresutskottet

Moberg, H A:son

Modellkammarhuset

MoDo AB

Mosskulturförsök

Mossodling

Müller, N E

München

Mäster Samuelsgatan 43/47 i kv Sporren

Mäster Samuelsgatan 1, 2

Mäta, väga, notera

Nationalföreningen mot emigrationen

Nationalinsamlingen för Finland

Nauckdorff

Nisbeth

NJF-kommittén

[Nonnen, E](#)

[Nordiska Jordbrukares förenings foderkvalitetskommitté](#)

[Nordiska museet](#)

[Norge 1, 2](#)

[Norges lantbrukshögskola](#)

[Nyodlingskartor](#)

[Närings- och hushållsavdelningen](#)

[Näsby gård](#)

[Nötkreatur 1, 2](#)

[Objektivitetsdebatten inom växtnäringsforskningen](#)

[Odlade växter](#)

[Odlingsförsök](#)

[Odlingssäkerhet](#)

[Offer, försöksgård](#)

[Oldenburg](#)

[Olsson, F](#)

[Organisationskommittén](#)

[Osnabrück](#)

[Patriotiska Sällskapet, Kungl. 1, 2](#)

[Petersen, H af](#)

[Pettersson, A P](#)

[Physiografisk och oeconomisk beskrifning öfwer Kemi socken](#)

[Polen](#)

[Pomologiska bibliotek Se Örtengren](#)

[Potatis](#)

[Potatissjukan](#)

[Presidiet](#)

[Pressklipp 1 2 3 4](#)

[Pressmeddelanden](#)

[Preussen](#)

[Programkommittén](#)

[Ramberg, K](#)

[Rapporter, akademiens](#)

Redaktionskommittén

Redaktionsrådet

Regia Academia Carolina Lundensis

Renar

Rensningsmaskin för spannmål

Reseberättelser 1, 2

Resistensbiologisk forskning 1, 2

Retzius, A

Riksens Ständer

Riksgäldskontoret

Ritningar

Robsahm, C M

Rosén

Rosendahlska biblioteket

Rotfrukter

Royal Agricultural Society of England

Royal Society of London

Ryssbylunds lantbruksskola, Jfr Lantbruksskolor

Ryssland 1, 2

Rådgivning i jordbruk och trädgårdsskötsel

Rålam, C

Räkenskapsavdelningen

Rättarlärningar

Salpetertillverkning

Salttillverkning

Saluvärdet på svensk åkerjord

Samtliga avdelningar

Samtliga avdelningars protokoll

Savolax

Scandinavian Journal of Forest Research

Schauenburg

Schweiz

[Schäferier Se Stamschäferierna](#)

[Sigillstampar](#)

[Sillfiskar](#)

[SJFR](#)

[Skiftesverkets ställning](#)

[Skoglig forskning](#)

[Skogs- och trädgårdsavdelningen](#)

[Skogsarbete i Värmland](#)

[Skogsavdelningen 1, 2, 3, 4](#)

[Skogsbär](#)

[Skogsekonomiska utskottet](#)

[Skogsexkursioner](#)

[Skogsgödsling](#)

[Skogshistoriska utskottet 1, 2](#)

[Skogshögskolans studentkår](#)

[Skogsordning](#)

[Skogsteknologi](#)

[SLO](#)

[SLO-fonden 1, 2](#)

[SLO-nämnden](#)

[Smågnagarkommittén](#)

[Smältverk](#)

[Sockenbeskrivningar](#)

[Sockenmagasinen](#)

[Speciella förvaltningskommittén 1, 2, 3](#)

[Sporren, kv Se Mäster Samuelsgatan 43/](#)

[Spridarekommittén](#)

[Stadgar, akademiens](#)

[Stamholländerierna Jfr Alnarps och Holms stamholländerier](#)

[Stamschäferierna 1, 2, 3](#)

[Statens agronomie-forstvetenskapliga kommission](#)

[Statens Jordbruksförsök](#)

[Statens Veterinärmedicinska Anstalt](#)

Statförslag

Statistikkommittén

Statistiska avdelningen 1, 2, 3

Statistiska tabeller

Stipendier från gemensamt förvaltade fonder

Stipendier, Huvudförvaltningen

Stockholms centralstation

Stockholms Gartner Sällskap 2 3

Stockholms högskola

Stora Kopparberget 1, 2

Studiegruppen för aktuell växtnäringsforskning

Studiegruppen för utredning av handelsgödselns och kalkens betydelse

Supplement (till akademiens tidskrift)

SV 2 3 4

SV-projekt

Svalnäs

Svartz, O

Svavel

Svedenstierna, E

Svedjande i finska socknar

Svensk Frukt

Svensk Växtnäringsforskning, Stiftelsen (SV)1, 2, 3, 4

Svensk-franskt samarbete

Svensk-polskt samarbete

Svensk-ryskt samarbete

Svenska Akademien

Svenska akademiledamöter, 2

Svenska Allmogehems Jordbrukarfond

Svenska Allmogehems Småbrukarfond

Svenska Mosskulturföreningen

Svenska Trädgårdsföreningen

Sveriges Agrarförbund

[Sveriges Allmänna Fjäderfäavelsförening](#)

[Sveriges Allmänna Fjäderfäodlareförening](#)

[Sveriges Fjäderfäavelsförening](#)

[Sveriges Fjäderfäskötsel­förening](#)

[Sveriges Hushållningssällskap med förbund](#)

[Sveriges Lantbrukares Olycksfallsförsäkringsbolag](#)

[Sveriges Lantmannaförbund](#)

[Sveriges utsädesförening](#)

[Svin](#)

[Swab, A](#)

[Sädesslag](#)

[Säfstaholm](#)

[Sällskapet för inhemsk silkesodling](#)

[Särskilt förvaltade fonder](#)

[Söderfors Ankarebruk](#)

[Söderlund, J](#)

[Sökjer Petersens fond](#)

[Taxering](#)

[Taxeringskommittéerna](#)

[Tekniska avdelningen](#)

[Tekniska Högskolan, Kungl.](#)

[Tekniska utlå­tanden](#)

[Tekniska utskottet](#)

[Thygesen, J](#)

[Tidskrift, akademiens 1, 2, 3](#)

[Tjeckoslovakien](#)

[Tjänstematriklar](#)

[Tjärugn](#)

[Topografi](#)

[Torkningsrior](#)

[Torssell, R](#)

[Tryck­klichéer](#)

[Trädgården vid Experimentalfältet, 2](#)

Trädgårdsavdelningen 1, 2, 3, 4

Trädgårdsfrön

Trädgårdsprodukter

Trädgårdsskolan vid Experimentalfältet, Jfr Trädgårdsskolor

Trädgårdsskolor

Trädgårdsskötsel

Trädgårdsutredningen

Tyrolen

Tyskland 1, 2

Tävlingsskrifter 2

Tävlingsskrifter på skogsområdet, Jfr Tävlingskrifter

UEK

Ull

Ullkultur

Ullproduktion

Ultuna lantbruksinstitut, Jfr Lantbruksinstituten

Ungern

Uniformskrage

Uppsala läns hushållningssällskap 1, 2

Uppsala Praktiska Kommunalskola

Uppsala universitet

Utbildning och fortbildning inom jord- och skogsbruket

Utgående skrivelser

Utlåningsverksamhet

Utländska akademiledamöter, 2

Utländska forskarkontakter (UEK)

Vagnar

Vallkommittén, 2

Vega nr 3 Se Gamla Bergsskolan

Verifikationer

Verksamhetsutredningen

Verkstad för åkerbruksredskap

[Vetenskapsakademien, Kungl. 1, 2, 3](#)

[Vetenskapsavdelningen 1, 2, 3](#)

[Vetenskaps societeten i Uppsala, Kungl.](#)

[Veterinärhögskolan, Kungl.](#)

[Veterinärmedicinska föreningen](#)

[Victriolpanna](#)

[Vilda växter](#)

[Vitmossor](#)

[Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Kungl.](#)

[Vrena Folkhögskola](#)

[Vägavstånd mellan svenska och finska städer](#)

[Vägvisare genom Norge](#)

[Vänersnäs](#)

[Värmländskt skogsbruk 1945-1980](#)

[Växelbruk](#)

[Växtfysiologiska anstalten](#)

[Växtnäring](#)

[Växtnäringsforskning, Jfr Objektivitetsdebatten...](#)

[Växtodling, 2](#)

[Växtsjukdomar](#)

[Wachenfelt, M v](#)

[Wahren, A W](#)

[Waldsee](#)

[Wallenbergs stiftelse, Knut och Alice](#)

[Wallman, C](#)

[Weräläsuo](#)

[Wibom](#)

[Wiréns donationsfond](#)

[Wohlin, N](#)

[Wright, G H v](#)

[Wünholt](#)

[Young, A](#)

[Zesterfleth](#)

[Åberg, C V](#)

[Åkerby](#)

[Årsberättelser](#)

[Årssammanträden](#)

[Äpplen](#)

[Öhlin, A F](#)

[Örebro läns hushållningssällskap](#)

[Örtengrens pomologiska bibliotek](#)

[Östtyskland](#)

[Övervintring av åkerbruksväxter 1, 2](#)

[Övriga publikationer](#)

[Startsidan](#)

KUNGL. LANTBRUKSSTYRELSENS ARKIV

Som tidigare omtalats övergick förvaltningsdelen av akademien från verksamhetsåret 1890 till den nybildade Kungl. Lantbruksstyrelsen. I samband med denna nyorganisation överfördes en hel del dokument från akademien, både av sådant som var en del av akademiens arkiv och sådant som får anses som resultatet av akademiens gemensamma arbeten tillsammans med Kommerskollegiet i fiskerifrågor, eller Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i fråga om avdiknings- och odlingsföretag. Kungl. Lantbruksstyrelsen har haft flera olika byråer och avdelningar. I de nedan nämnda återfinns handlingar med ursprung från akademien:

ADMINISTRATIVA BYRÅN

D II Förteckningar över elever vid statens mejeristationer 1879-1881.

K Fotografier, bl a innefattande ett porträttgalleri av svenska husdjur.

D XXIV Kortregister över förrättningsakter och ritningar till torrlägningsföretag 1841-1933.

D XXV Förteckningar över beviljade statsbidrag och lån till torrlägningsföretag med anteckning om beslut 1881-1933.

D XXVI Liggare över beviljade statsbidrag och lån ("sockenliggare") 1841-1933.

F I Promemorior angående lån ur odlingslånefonden 1884-1892.

C I a Fiskeriintendentens diaries 1870-1889.

E I a Kungl. brev och departementsskrivelser 1867-1882.

E III Länskungörelser gällande fiskeristadgar 1855-1889.

E IV Länsstyrelsens resolutioner gällande flottningar 1851-1889.

E V Meddelanden från utrikesdepartementet 1886-1889.

E VIII a Fiskeriintendentens korrespondens 1864-1889.

E IX a Berättelser, fiskeritjänstemännen 1862-1889.

E IX d Dagböcker och resplaner från fiskeritjänstemän 1866-1889.

F I b Rapporter, fiskeodlingsanstalterna 1869-1889.

F I c Rapporter, journaler och dagböcker rörande lax, laxöring och sik 1867-1889.

F II a Insjöbeskrivningar 1880-1889.

F IV In- och utförsel av fiskeriprodukter 1872-1884.

F VI Loggböcker, väderleksobservationer, stormvarningar 1880-1889.

F VII ba Fiskeriundersökningar, fiskeribiologiska 1873-1889.

F VII bc Fiskeriundersökningar, fiskodling hushållningssällskapen 1860-1889.

F VII bd Fiskeriundersökningar, anteckningar av fiskeritjänstemän 1819-1889.

F VII be Fiskodling, laxfiske, kräftfiske 1876-1889.

F VIII a Statens fiskodlingsanstalt, Borenhult 1889.

F XVIII Övriga ämnesordnade handlingar 1860-1889.

F XIX a Utställningar avseende fisket 1866-1889.

F XIX b Tryck rörande utställningar 1861-1889. H I a

Fiskeristatistik, laxfiske 1860-1889.

H I b Fiskeristatistik, olika slag av fisken 1868-1889.

H II Insjöstatistik 1871-1889.

ARKIVÖVERSIKTER

Följande översikter ger en bild av arkivets hela innehåll. Rubrikerna motsvarar direkt respektive serier i arkivförteckningen. Noteringarna är ett sammandrag av de anmärkningar som finns för serierna i arkiv- förteckningen. Handlingarnas omfattning i tid anges med begynnelse- och slutår och med antalet volymer. Hänvisningar mellan serier ges i

förekommande fall. Stundtals kommenteras handlingarnas karaktär. I princip ger översikterna samma information som den vad beträffar sidantalet betydligt mer omfattande arkivförteckningen, endast med undantag av handlingarnas exakta fördelning mellan volymerna. Till översikterna finns sist i denna skrift ett alfabetiskt register, som pekar på enskilda serier i arkivet, med serierubriker och slagord ur anmärkningarna.

A I a Akademiens sammankomstprotokoll

Med föredragningslistor 1813-1836. Jfr serie C III a för perioden 1886-1955. Med tryckta närvarolistor t o m mars 1821. I marginalen finns korta noteringar om respektive paragrafs innehåll. Renskrifter till 1840ca, därefter delvis av konceptkaraktär. Maskinskrivna protokoll från 1918. Innehållsligt inte endast beslutsprotokoll, utan av berättande karaktär, dock inte diskussionsprotokoll. Direkta bilagor saknas oftast, hänvisningar till inkomna skrivelser. 1813-1989, 29 volymer.

A I b Presidieprotokoll

Kortfattade beslutslistor i kolumner. Ärenden av förvaltningskaraktär. 1957-1989, 2 volymer.

A II a Förvaltningskommitténs protokoll

Häri även kassakommitténs protokoll 1821-1841. Med avdelningarnas protokoll 1890-1894. Serien avsl. Forts. i serie A II b, Akademikollegiets protokoll. Jfr serie C III b, som innehåller föredragningslistor med påtecknade beslut 1862-1955. Kortregister med sidhänvisningar till protokollen, jfr serie D VIII. Med bilagor. Delvis av konceptkaraktär, från 1840ca med marginalnoteringar om paragrafinnehåll. Från 1918 maskinskrivna protokoll, fr o m 1953 beslutslistor. Behandlar förvaltningsaspekterna av akademiens verksamhet, inkl t ex museiverksamheten och svar på remisser. 1813-1955, 23 volymer.

A II b Akademikollegiets protokoll

Forts. från serie A II a, Förvaltningskommitténs protokoll. Med programkommittén 1959. Maskinskrivna beslutslistor, inkl t ex remissvar. 1955-1989, 7 volymer.

A II c Kassakommitténs protokoll

Serien avsl. Forts. i serie A II a, Förvaltningskommitténs protokoll, i vilken kassakommittén uppgått. Åren 1821-1841 ingår i A II a : 1-2. Delvis av konceptkaraktär. Behandlar särskilt den ekonomiska förvaltningen av akademien. 1813-1841, 1 volym.

A II d Speciella förvaltningskommitténs protokoll

Den speciella förvaltningskommittén uppdrogs genom Kungl. Maj:ts skrivelse den 12 jan. 1849 tillsynen över lantbruksinstitutet och lägre lantbruksskolor, stamschäferierna mm. Verksamheten upphörde jämlikt Kungl. brev (jfr dnr 942/1889), varvid uppgifterna övergick till lantbruksstyrelsen. Serien avsl. Jfr serie C III b, som innehåller föredragningslistor med påtecknade beslut 1862-1889. Delvis av konceptkaraktär, med marginalanteckningar om paragrafinnehåll. 1849-1889, 6 volymer.

A II e Verksamhetsutredningens protokoll

Verksamhetsutredningen tillsattes av akademiens förvaltningskommitté den 6 maj 1954. Utredningens syfte var en översyn av grunderna och formerna för akademiens verksamhet, inför en utvidgning till det skogliga området. Serien avsl. Med utlåtande. 1954-1955, 1 volym.

A II f Ekonominämndens protokoll

Serien avsl. Avser särskilt akademiens medelplaceringar. 1961-1971, 1 volym.

A II g Forskningsanslagskommitténs protokoll

Luckor 1954, 1956. Med marginalanteckningar. Fr o m 1957 beslutslistor. 1942-1989, 1 volym.

A III a Lantbruksavdelningens protokoll

Jfr serie A III j, Samtliga avdelningarnas protokoll 1839-1841. Spridda år 1837-1922. Serien avsl. Behandlar genomgående inkomna skrifter och inkommen litteratur och t ex experimentalfältets drift. 1813-1955, 4 volymer.

A III b Skogs- och trädgårdsavdelningens protokoll

Jfr serie A III j, Samtliga avdelningars protokoll 1839-1841. Avdelningen splittrades fr o m 1945 i två avdelningar. År 1869 ingår i A III a : 3. Åren 1870-1903, 1905-1907 saknas. Serien avsl. Forts. i serie A IV, Avdelningarnas protokoll. Med promemoria rörande tävlingsskrifter på skogsområdet 1823. Maskinskrivna protokoll med marginalnoteringar fr o m 1944, från 1953 beslutslistor. 1813-1955, 3 volymer.

A III c Närings- och hushållsavdelningens protokoll

Jfr serie A III j, Samtliga avdelningars gemensamma protokoll 1839-1841. Fr o m 1841 ändrar avdelningen benämning till hushållnings- och slöjdavdelningen, fr o m 1944 till tekniska avdelningen. Spridda år 1813-1904. Åren 1905-1907 saknas. Serien avsl. Forts. i serie A IV, Avdelningarnas protokoll. Innehåller tekniska utlåtanden och kommentarer till inkomna förslag till nya eller förändrade tekniska lösningar. Maskinskrivna protokoll fr o m 1944 med marginalnoteringar, fr o m 1953 beslutslistor. 1813-1955, 2 volymer.

A III d Mekaniska avdelningens protokoll

Jfr serierna A III a (1839), A III c och A III e (1836-1838). Verksamheten upphör genom Kungl. brev den 8 dec. 1944. Med betänkanden 1812-1827 och utlåtanden 1828-1904. Åren 1905-1907 saknas. Serien avsl. 1813-1944, 3 volymer.

A III e Vetenskapsavdelningens protokoll

Jfr serie A III j, Samtliga avdelningars protokoll 1839-1841. Med koncept 1813-1839, innehållande föredragningslistor. Spridda år 1820-1904. Åren 1905-1907 saknas. Serien avsl. Forts. i serie A IV, Avdelningarnas protokoll. Perioden 1813-1848 förestods avdelningen av J J Berzelius, som tecknat flertalet protokoll för den tiden. Med marginalnoteringar. Maskinskrivna protokoll fr o n 1944 med marginalnoteringar, fr.o.m. 1953 beslutslistor. 1813-1955, 3 volymer.

A III f Statistiska avdelningens protokoll

Jfr serie A III j, Samtliga avdelningars gemensamma protokoll 1839-1841. Verksamheten upphörde i och med bildandet av den ekonomiska avdelningen 1907. Med betänkanden och utlåtanden 1813-1825. Spridda år 1826-1904. Serien avsl. Behandlar t ex utformningen av landshövdingarnas femårsberättelser (PM). 1813-1904, 2 volymer.

A III g Räkenskapsavdelningens protokoll

Avdelningen tillkom genom kungörelse den 28 dec. 1811, och upphörde med sin verksamhet 1841. Jfr serie A III j, Samtliga avdelningars gemensamma protokoll 1839-1841. Med betänkanden och utlåtanden 1813-1823. Serien avsl. Bl a behandlas akademiens egen utlåningsverksamhet i PM rörande låneansökningar. 1813-1839, 2 volymer.

A III h Ekonomiska avdelningens protokoll

Avdelningen inrättad i enlighet med Kungl. stadgar den 4 okt. 1907, med verksamhet fr o m 1908. Serien avsl. Forts. i serie A IV, Avdelningarnas protokoll. Maskinskrivna protokoll fr o m 1944 med marginalnoteringar, fr o m 1953 beslutslistor. 1908-1955, 1 volym.

A III i Industriavdelningens protokoll

Avdelningen inrättad genom Kungl. brev den 8 dec. 1944 och bedrev verksamhet fram till omorganisationen 1955. Serien avsl. Maskinskrivna protokoll med marginalnoteringar, fr o m 1953 beslutslistor. 1945-1955, 1 volym.

A III j Samtliga avdelningars protokoll

Serien avsl. Konceptkaraktär. Överläggningar gemensamma för avdelningarna. 1838-1841, 1 volym.

A IV a Avdelningarnas protokoll

Serien utgör en gemensam svit protokoll för jordbruks- och skogsavdelningarna samt allmänna avdelningen. Dessa tillkom vid akademiens ombildande i enlighet med Kungl. stadgar den 22 sept. 1955. Maskinskrivna beslutslistor. 1955-1989, 3 volymer.

A V Redaktionsrådets protokoll

Avser Acta Agriculturae Scandinavica. Luckor 1975, 1978, 1981. Med ekonomisk uppföljning. 1971-1984, 1 volym.

B I Koncept till utgående skrivelser

Nr-ordning. Med alfabetiska register. Med kamrerens koncept 1836-1871, 1939-1944. Koncepten omfattar i princip samtliga utgående skrivelser för den angivna perioden. Det förekommer även skrivelser som inte diarieförts. Till denna serie finns hänvisningar, förekommande fall, från diarierna med den utgående skrivelsens löpnummer eller dess expeditjonsdag. Serien avsl. Forts. i serie E III, Korrespondens. 1813-1972, 96 volymer.

B II a Arkivexemplar av akademiens tidskrift

Kallas 1813-1821 annaler, 1822-1860 handlingar, 1861-1938 handlingar och tidskrift samt fr o m 1939 tidskrift. Luckor 1822-1826, 1830-1831, 1860, 1862. Med supplement nr 1- 22,1959-1988. Index 1943-1972. Ett register, med ämnesingångar, över hållna föredrag finns i serie D V. En bibliografisk bearbetning av samtliga årgångar är under utarbetande vid akademien. 1813-1989, 105 volymer.

B II b Arkivexemplar av Scandinavian Journal of Forest Research

Med artiklar avseende skoglig forskning kring förhållanden i Skandinavien.1986-1989, 2 volymer.

B II c Arkivexemplar av Acta Agriculturae Scandinavica

Med supplement fr o m 1959. Med index 1950-1964.1945-1989, 8 volymer.

B II d Arkivexemplar av akademiens rapporter

Nr-ordning (1-37). 1980-1989, 6 volymer.

B II e Arkivexemplar av övriga publikationer

Jordbruksatlas över Sverige, För framtida bruk.1937-1987, 1 volym.

B III Pressmeddelanden

1982-1989, 1 volym.

B IV Arkivexemplar av tryckta matriklar

1926-1989, 1 volym.

C I Kronologiska diarier

Med spridda alfabetiska register t o m 1950. Årsvis nummerserie (motsv E-seriernas handlingsbeteckningar). Ärenderubriker, kommunikering, tidpunkt för anmälan i direktionen (motsv sammankomstprotokollen) eller föredragning i

förvaltningskommittén, vidtagna åtgärder. Expeditionsdatum och -löpnummer (hänvisar till serie B I - Koncept till utgående skrivelser). Jfr särskilda diarium. De inkomna handlingarna har arkiverats i huvudserien E II, men specialserier finns för Kungl. brev och andra skrivelser (jfr E IV a, E IV c, E V, E VII b, E VII c, E VIII a, E IX b, F VIII, G III). 1827-1989, 55 volymer.

C II a Lantbruksingenjörernas diarium

Ingående diarium. Jfr serie E VI, Lantbruksingenjörernas skrivelser. Serien avsl. Forts. i serie C II b, Speciella förvaltningskommitténs diarium. Koncept till utgående skrivelser, jfr B I. 1841-1849, 1 volym.

C II b Speciella förvaltningskommitténs diarium. Koncept till utgående skrivelser, jfr B I. 1841-1849, 1 volym.

C II b Speciella förvaltningskommitténs diarium

Ingående diarium för skrivelser från lantbruksinstitut, lantbruksskolor och stamschäferier (serierna E VI, E VII b, E VII c, E VIII a). Forts. från serie C II a, Lantbruksingenjörernas diarium. År 1859 brandskadad. Luckor 1866-1868. Serien avsl. Koncept till utgående skrivelser, jfr B I. 1849-1877, 4 volymer.

C III a Bordsdiarium

Föredragningslistor till akademiens sammankomstprotokoll (A I a) med påtecknade beslut. Serien avsl. 1886-1955, 4 volymer.

C III b Bordsdiarium för Förvaltningskommittén och Speciella förvaltningskommittén

Föredragningslistor till Förvaltningskommitténs protokoll (A II a) 1862-1955 och Speciella förvaltningskommitténs protokoll (A II d) 1862-1889, med påtecknade beslut. Med enstaka sammanträden inom lantbruks-, skogs-, trädgårds-, hushållnings- och slöjd-, mekaniska, vetenskaps- samt statistiska avdelningarna. Serien avsl. 1862-1955, 17 volymer.

C IV Hemliga diarium

Med skrivelser. Hänvisningar till dag för föredragning i förvaltningskommittén. Serien avsl. 1924-1944, 1 volym.

C V Räkningsdiarier

Ofullbordad serie. Förteckningar över inkomna räkningar, med noteringar om godkännandedatum, belopp etc. Serien avsl. 1923, 1 vol.

D I a Matriklar över svenska och utländska akademiledamöter

Angivna år avser invalår. Matriklar och register utan särskild systematisk ordning. 1812-1989, 19 volymer.

D I b Matriklar över utländska akademiledamöter

Angivna årtal avser invalår. Nr-ordning. Jfr D I a : 1-2 samt 5 för alfabetiskt register. 1813-1989, 4 volymer.

D I c Matrikeluppgifter vid förslag till inval

Jfr serie E II, Inkomna skrivelser samt diariets alfabetiska register i serie C I under bokstaven "F", där mellan åren 1918-1950 årets invalsförslag förtecknats. Spridda år 1908-1933. Med register 1935-1955. Serien avsl.Forts. i serie E II t o m 1972 och i serie E III fr o m 1973. 1812-1954, 4 volymer.

D II a Tjänstematriklar

Alfabetisk ordning. Med JFR 1945-1989 och LEF 1948-1982, SJFR 1967-1989 1938-1989, 3 volymer.

D II b Avlöningskort

Med JFR 1943-1959, LEF 1943-1955, SJFR 1947-1959. 1926-1989, 7 volymer.

D II c Tjänstematriklar, Experimentalfältet

Med trädgårdsavdelningen och lantbruksmuseet. Serien avsl. 1900-1949, 1 volym.

D II d Avlöningskort, Experimentalfältet

Serien avsl. 1953-1963, 2 volymer.

D II e Matriklar över personal vid centralanstalten

Anstalten startade sin verksamhet 1907. Efter avvecklingen 1932-1950 uppgick större delen av verksamheten i lantbrukshögskolan och övriga delar i särskilda försöksanstalter. Serien avsl. 1907-1938, 1 volym.

D III Arkivförteckningar

Två versioner, omfattande tiden 1813-1982 respektive 1813-1989. 1982-1992, 2 volymer.

D IV a Forskarkort, Huvudförvaltningen och fonderna

SV- och SLO-nummerordning. Med alfabetiska register. 1933-1989, 3 volymer.

D IV b Forskarkort, Forskningsanslag

Alfabetisk ordning. Skogen 1957-, Vallkommittén 1956-1961, Kalkkväve 1961-1962, SV 1954-, GKS 1950-1971, SLO 1973-, NJF-kommittén 1957-1970, Övervintring 1956-1969, Resistensbiologisk forskning 1960-1970, Luzern 1933-1971. 1933-1989, 2 volymer

D V Register över föredrag

Med alfabetiska ämnesregister. Samtliga avdelningar 1872-1902. Lantbruks- och skogs- och trädgårdsavdelningarna 1872-1945. Hushållnings- och slöjd och mekaniska avdelningarna. Vetenskaps-, statistiska och ekonomiska avdelningarna. Serien avsl. Innehåller uppgifter om huvudsakliga frågeställningar som behandlats, någon gång kortare referat. Föredragen finns delvis publicerade i akademiens tidskrift (B II a). 1872-1946, 3 volymer.

D VI Förteckningar över belöningar

Nyupprättad förteckning över utgivna belöningar (delvis tryckt). 1813-1989, 1 vol.

D VII a Inventarieförteckningar

Jfr serierna E II och G I. Spridda år 1834-1912. 1834-1989, 3 volymer.

D VII b Inventarieförteckningar, Experimentalfältet

Med lantbruksmuseet, trädgården, laboratoriet och växtfysiologiska anstalten. Jfr serierna E II och G VII. Spridda år 1824-1903. Serien avsl. 1824-1903, 2 volymer.

D VIII Kortregister till Förvaltningskommitténs protokoll

Alfabetisk ämnesordning. Serien avsl. 1920-1945, 1 volym.

E I a Skrivelser från Kungl. Maj:t och departementen

Med kronologiska förteckningar (ej 1841-1846). Jfr serie E II, Inkomna skrivelser. Forts. från serie E I b, Skrivelser från Kungl. Maj:t och departementen till Speciella förvaltningskommittén 1862-1889. Med Utrikesdepartementet i särskilda buntar 1946-1948. Serien avsl. Forts. i serie E II, Inkomna skrivelser. 1812-1955, 24 volymer.

E I b Skrivelser från Kungl. Maj:t och departementen till Speciella Förvaltningskommittén

Med kronologiska förteckningar. Serien avsl. Forts. i serie E I a. 1849-1861, 1 volym.

E II Inkomna skrivelser

Jfr serierna E I a och E I b. Forts. från serie D I c, Matrikeluppgifter vid förslag till inval fr o m 1955 och E I a, Skrivelser från Kungl. Maj:t och departementen. Med skrivelser till Speciella förvaltningskommittén och ej diarieförda handlingar i särskilda buntar. Dnr- ordning. Med PM angående verkstad för åkerbruksredskap 1813, tävlingsskrifter om "Ladugårdens avkastning", O B Burman "Linets sående och tillredning i Hälsingland" och skrifter rörande flygsand i Kronobergs län 1818-1819, Anders Retzius' brevsamling 1837- 1838, inventering av Kungl.Lantbruksakademiens arkiv 1841, statistiska tabeller för Uppsala län 1844, handlingar rörande potatissjukan 1845, hushållningssällskapens svar rörande potatissjukan 1846, handlingar rörande ullproduktion i Australien 1848, förteckning över Kungl. Patriotiska Sällskapets bokgåva 1849, grundregler och instruktioner för Kungl.

Vetenskapsakademien 1850, lärobok för rättarlärningar 1855, handlingar rörande lantbruksutställning i Hamburg 1863, handlingar rörande hushållningssällskapens ombud vid akademimöten 1871, handlingar rörande utsändandet av försökssäd till vissa länder 1883, program för 17:e allmänna lantbruksmötet i Göteborg 1890 och inventering av lantbruksmuseet 1891 (dnr 293/91), verksamhetsberättelse över Sällskapet för inhemsk silkesodling 1897, hushållningssällskapens förslag till anordnande av lokala fältförsök 1900, handlingar rörande försök med potatis och andra rotfrukter 1905-1906, handlingar rörande lagstiftning om växtsjukdomar 1913, handlingar rörande berberislagstiftning 1916, hushållningssällskapens uppgifter om jordbrukskonsulenter 1923, uppgifter till 1930 års folkräkning 1928, handlingar rörande pristävlan om landsbygdens konsumtionsvattenförsörjning 1941-1942. Serien avsl. Forts. i serie E III, Korrespondens. De enskilda handlingarna har ofta påtecknats i övre vänstra hörnet, med blyerts, om innehållet. 1813-1972, 175 volymer.

E III Korrespondens

Forts. från serie D I c, Matrikeluppgifter vid förslag till inval och E II, Inkomna skrivelser. Dnr-ordning. 1973-1989, 32 volymer.

E IV a Skrivelser från landshövdingarna

De under 1700-talet till riksdagen och Kungl. Maj:t insända, och fr o m 1805 vart 5:e år avgivna landshövdingeberättelserna, ingavs för vissa år till Kungl. Lantbruksakademien. Berättelserna förekommer i en tryckt version 1822-1905. Spridda år 1736-1817. Med statistiska tabeller för Stockholms län 1833-1845, Hallands, Kopparbergs och Norrbottens län 1845-1853 samt sammanställning av svensk jordbruksstatistik 1845-1853. Serien avsl. 1736-1853, 5 volymer.

E IV b Inkomna beskrivningar och tabeller, Sverige och vissa län

Statistiska tabeller för Sverige 1809, vägvstånd mellan svenska och finska städer 1795, gästgivargårdar i Sverige u å, vägvisare genom Norge u å, beskrivning av Sverige u å, hemmansantal i Jönköpings län 1768, Malmöhus län 1771, Västerbottens län 1773-1810, sockenbeskrivningar från Hälsingland 1790-1791, Stockholms län 1810-1817 och Uppsala län 1810-1817. Gotlands län 1813, Kronobergs län u å, Hallands län 1817, Göteborgs och Bohuslän 1795, Älvsborgs län 1814-1817, Örebro och Värmlands län u å, Ljusnarsberg eller Nya Kopparberg i Örebro län 1805, Kopparbergs län 1815, Jämtlands och Vsternorrlands län angående farled på Indalsälven 1803. Matthias Castrén: Physiografisk och oeconomisk beskrifning öfwer Kemi socken, 1802. Joh Gezelius: Korrt beskrifning öfwer Lima socken i Westerdalarna, 1757. Urban Hierne: En ganska liten Berg-Lückta och Relation om Smältwärket wid Stora Kopparberget, uå. Eric Svedenstierna: Försök med chrySTALLiserad Jern-Malm från Gellivara, anstälde från Söderfors ankare Bruk, 1801. Anton Swab, Clas Wallman, Carl Magnus Robsahm, Dagbok öfver Norrlands-Resan År 1795. Serien avsl. 1757-1817, 4 volymer.

E IV c Inkomna uppgifter rörande sockenmagasinen

Länsvis ordning. Genom ett Kungl. brev den 30 juni 1832 erhöLL akademien i uppgift att upprätta en översikt av sockenmagasinen i Sverige. Akademiens tillsyn över magasinen överfördes senare genom Kungl. Maj:ts cirkulär den 6 april 1842 till länsstyrelserna. Med Kungl. Maj:ts reglemente för Västernorrlands län 1819. Serien avsl. 1832-1844, 4 volymer.

E V Skrivelser från hushållningssällskapen

Jfr serie E II för övrig korrespondens. Jfr serie E II för enstaka berättelser efter 1905. Med hushållningssällskapens berättelser och statistiska tabeller för vissa socknar och nyodlingskartor. Med skrivelser rörande inrättandet av hushållningssällskap 1810- 1817, uppgifter rörande Kronobergs län 1843 och Västerbottens län 1844, uppgifter rörande Gävleborgs län och Västernorrlands län 1845, tablå över skiftesverkets ställning i Kalmar län 1853, berättelser rörande hemslöjden 1879-1883, handlingar rörande foderkakor 1908-1911. Serien avsl. 1810-1911, 19 volymer.

E VI Skrivelser från lantbruksingenjörerna

Jfr serierna C II a och C II b och fr o m 1877 serie C I. Med fiskeriintendentens skrivelser om fisket i Sverige. Med ansökningar hos lantbruksingenjörerna om biträden och jordbruksundervisning, anställningskontrakt, förrättningsredogörelser, resplaner samt korrespondens. Fr o m 1890 övergick verksamheten till lantbruksstyrelsen, då överfördes en rad handlingar rörande fiskeriintendenten och fiskeriassistenterna. Jfr Kungl. Lantbruksstyrelsens fiskeribyrås arkiv i riksarkivet. Med Kungl. brev 1841-1849, redovisning av fiskeriförsöksanslag 1867, taxeförslag för lantbruksingenjörernas kartarbeten 1870, teckningar av G C Cederström rörande sillfiskar, dnr 422/1872, handlingar rörande möte i Stockholm 1878, sammandrag av 1880 års förrättningar 1880, handlingar rörande möte i Stockholm 1883, sammanställning av 1872-1896 års förrättningar 1896. Serien avsl. 1841-1896, 31 volymer.

E VII a Skrivelser från Degebergs lantbruksinstitut

Med årsberättelser, elevförteckningar och Kungl. brev samt Edward Nonnens minnesfond. Frederici Hierta: Adnotationes Degebergian', föreläsningssanteckningar 1839-1841. C Hjort: Anmärkningar om växelbruk 1845. Med noteringar från 1891 av sonen Carl Wilhelm Hjort, Serien avsl. 1835-1865, uå, 3 volymer.

E VII b Skrivelser från lantbruksläroverken och lantbruksinstituten

Med årsberättelser för lantbruksinstitut, lantbruksläroverk, trädgårdsskolor och mejeriskolor och förteckningar över dessa, kontrakt för mejeri-och ladugårdselever. Jfr serie C I för tiden före 1849, därefter serie C II b t o m 1877. Från 1890 övergick verksamheten till lantbruksstyrelsen. Svenska

Trädgårdsföreningens berättelser fr o m 1889, jfr serie E II. Med Kungl. brev och reglementen för lantbruksskolor 1841-1846, skrivelser rörande lantbruksskolornas läroböcker 1882. Serien avsl. 1839-1889, 14 volymer.

E VII c Skrivelser från kemiska stationer och frökontrollanstalter

Luckor 1866-1873. Med inkomna årsberättelser, byggnadsritning 1879, karta över Skåne med förteckningar och byggnadsritning för Västerås kemiska station samt handlingar rörande förekomst av järndelar i foderkakor. Verksamheten övertogs från 1890 av lantbruksstyrelsen. Serien avsl. 1865-1912, 3 volymer.

E VIII a Inkomna reseberättelser och tävlingsskrifter

Med förteckningar. Jfr serie E VIII b, Register till inkomna reseberättelser och tävlingsskrifter samt serie E II, Inkomna skrivelser, t o m 1943 och serie E III, Korrespondens, fr o m 1944. Luckor 1824-1854, 1866, 1884, 1905-1906. Serien avsl. För senare tiders reseberättelser, jfr serierna F I a, F I b, F III a, F III ba, F III bb, F III bc, F III bd. Sista volymen en supplementsvolym 1795-1947, 15 volymer.

E VIII b Register till inkomna reseberättelser och tävlingsskrifter

Nyupprättat kronologiskt register till serie E VIII a, omfattande totalt 96 reseberättelser och tävlingsskrifter. Supplementsvolymen ej innefattad. 1795-1947, 1 volym.

E IX a Inkomna handlingar angående salt- och salpeterstillverkningen

Salttillverkning 1800-1811, salpeterstillverkning 1801-1815. 1800-1815, 1 volym

E IX b Inkomna skrivelser med uppgifter om frösorser samt odlade och vilda växter

Johann Ahlichs brev och fröregister 1720, 1726. Berättelser om odlingsförsök med av Kungl. Lantbruksakademien utdelade sädeslag och trädgårdsfrön 1811-1818. Förslag till prisämnen i skogs- och trädgårdsavdelningen 1813. Förslag till planteringar av C G Carlqvist och O Svartz 1814. Katalog över Herbarium D'economicum. Om humleplantering av O Svartz u å. Anvisning till humlens odlade av överforster Wüholt, Christiania 1811. Författningar angående humlegårdar och -planteringar. Anteckningar för skogs- och trädgårdsavdelningen. Om hampodling i Ryssland 1826 ca. Uppgifter om odlade sädeslag mm 1847-1850. Uppgifter om odlade och vilda växter 1863-1864. Herbarium u å. 1720-1864, 1 volym.

E IX c Inkomna utredningar rörande skogsbärens förekomst

Länsvis ordning. Med sockenuppgifter. 1914-1915, 3 volymer.

E IX d Inkomna skrivelser rörande fisket i Göteborgs och Bohuslän, Hallands län och i Öresund

Enligt ett Kungl. brev den 13 nov. 1863 låg tillsynen över havsfisket i Bohuslän på en under landshövdingen ställd tillsynsman. Från 1890 överfördes verksamheten till lantbruksstyrelsen, utom för havsfisket på västkusten. I samband med detta överfördes en rad äldre handlingar till Kungl. Lantbruksstyrelsens fiskeribyrå, bl a diaries med korrespondens, kungl. brev, inkomna redogörelser, dagböcker, insjöbeskrivningar, fiskeriundersökningar och statistik. Jfr Kungl. Lantbruksstyrelsens fiskeribyrås arkiv i Riksarkivet. Med statistiska uppgifter 1881-1882 samt en uppsats om bankfisket u å. Luckor 1866-1880. Serien avsl. 1856-1882, 2 volymer.

F I a Handlingar rörande forskningsanslag, Huvudförvaltningen

Alfabetisk ordning. Angiven tidsperiod avser datum för anslagstilldelningen. Serien avsl. Forts. i serie F I b, Handlingar rörande stipendier, Huvudförvaltningen. 1938-1978, 27 volymer.

F I b Handlingar rörande stipendier, Huvudförvaltningen

Forts. från serie F I a, Handlingar rörande forskningsanslag, Huvudförvaltningen. Alfabetisk ordning. Angiven tidsperiod avser datum för anslagstilldelningen. 1979-1989, 29 volymer.

F II a Handlingar angående kommittéer och större forskningsprojekt

Angivna tider avser datum för anslagstilldelning. GKS, 1-20. Kalkkvävetes verkningar K1- K3. Kommittén för växtintroduktion. Nordiska Jordbrukares förenings foderkvalitetskommitté. Resistensbiologisk forskning, Seth Kempes minne. Medel från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Statens Veterinärmedicinska Anstalt. Vallkommittén. Åkerbruksväxternas övervintring. 1948-1974, 5 volymer.

F II b Handlingar angående anslag för skoglig forskning

Allmän (kommittéer) respektive speciell forskning (enskilda). Med diaries 1957-1965. 1957-1979, 3 volymer.

F III a Handlingar angående stipendier från gemensamt förvaltade fonder

Alfabetisk ordning. Med slutredovisningar och reseberättelser. För handlingar före 1948, jfr serie E II, Inkomna skrivelser. 1945-1989, 19 volymer.

F III ba Handlingar angående särskilt förvaltade fonder

Jfr serie F I a, Handlingar rörande forskningsanslag, Huvudförvaltningen, för anslagshandlingarna. 1949-1972, 1 volym.

F III bb

Handlingar angående Jacob Letterstedts stipendiefond

F III bc Handlingar angående SLO-fonden

Sveriges Lantbrukares Olycksfallsförsäkringsbolag. Nummerordning. Jfr serie

D IV b Forskarkort, forskningsanslag.

1973-1989, 13 volymer.

F III bd Handlingar angående forskarstuderande-stipendier (FS)

Alfabetisk ordning. Med avförda ärenden A-Ö. 1982-1989, 6 volymer.

F III ca Handlingar angående Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning (SV)

Med protokoll och bilagor. Jfr stiftelsens eget arkiv. 1955-1982, 4 volymer.

F III cb Handlingar angående forskningsanslag från Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning (SV)

SV-nummerordning. Jfr serie E II, Inkomna skrivelser, för slutredogörelser och

årsrapporter. J fr stiftelsens eget arkiv. 1954-1969, 8 volymer.

F III d Handlingar angående Anders Elofssons fond

Med räkenskaper, korrespondens och anslagshandlingar. 1940-1989, 5 volymer.

F IV a Handlingar angående stadgar för akademien och dess fonder

Spridda år. Med promemorior och yttranden om nya stadgar, instruktioner för t ex lantbruksmuseet mm. Originaldokumenten hitförda ur diariehandlingarna. Tryckta versioner av samtliga stadgar och flertalet promemorior med förslag. Vidare interfolierade tryckta exemplar med tillskrifter. 1812-1986, 4 volymer.

F IV b Handlingar angående akademiens fonder

Med donationshandlingar, testamenten mm. Gemensamt förvaltade fonder, akademiens donationsfond. A G Wiréns donationsfond. A W Bergstens fond. P A Dahls fond, Kulturtekniska fonden, Hugo o Emma Björkmans minnesfond, SLO-fonden. Sökjer- Petersens fond. SLO-nämnden. Spridda år. 1823-1989, 7 volymer.

F V a Handlingar angående biblioteket

Spridda år. Serien innehåller: Katalog, ämnesordnad förteckning, Rosendahlska biblioteket. Förteckningar över svensk topografi och statistik. Med länsförteckning. Bokkataloger. Huvudboksutdrag rörande bokinköp. Biblioteksinventering. Katalog. Alfabetisk bokkatalog A- Ö. Ämnesförteckning. Nauckdorffs förteckning över svensk lantbrukslitteratur 1872-1897. Statistiska uppgifter. Inventering över saknade böcker. Journal över inkomna böcker. Förteckning över inkomna böcker. Lånejournal. Bokregister. Accessionskatalog. Wiboms förteckning över litteratur om lappar och renar. Katalog över Helmer Örtengrens pomologiska bibliotek. Stockholms Gartner Sällskap, bokkatalog. Stockholms Gartner Sällskap, matriklar mm. Besöksböcker. Bokkataloger (tryckta). Accessionsjournal. Nyförvärvslistor. Intern statistik. 1830-1989, u å, 22 volymer.

F V b Biblioteksrapporter

Jfr serierna E II, Inkomna skrivelser, för tiden efter 1877, och E III, Korrespondens, för tiden efter 1972. Spridda år 1858-1906. 1837-1906, 2 volymer.

F V c Handlingar angående akademiens tidskrift och Acta Agriculturae Suecana

Spridda år. Redovisning av 1862 års tidskriftsanslag. Redovisning av kostnader för teckningar och planscher 1863. Anbud på tryckning 1905-1906. Prenumerationsförteckning 1907-1944. Särtrycksförteckning 1939-1944. Sammanträdesprotokoll för redaktionskommittén för Acta Agriculturae Suecana 1944-1946. Pressklipp mm 1960-1975. 1862-1975, 1 volym.

F V d Handlingar angående biblioteksnämnden

Protokoll med bilagor. 1946-1989, 1 volym.

F V e Handlingar angående biblioteket, försäkringsregister

Alfabetisk ordning. 1973, 6 volymer.

F VI a Handlingar angående akademiens äldre byggnader i Stockholm

Spridda år. Avser byggnader vid Mäster Samuelsgatan 43/47, i kv Sporren. Räkenskaper. Förvaltning, reparationer, byggnadsfrågor, sessionssalens uthyrning. Reparationsdelegerades protokoll, byggnadsfrågor. 1813-1958, 4 volymer.

F VI b Handlingar angående akademiens nuvarande kanslibyggnad

Avser ombyggnaden av Gamla Bergsskolan, kv Vega nr 3 i Stockholm. Med ritningar och fotografier. 1965-1978, 3 volymer.

F VI c Handlingar angående Enaforsholm

Jfr serierna F XI e, Handlingar angående akademiens arbetsorgan, K II a, Övriga fotografier och K II b, Diabilder och filmer. Med fotografier, Bergstens fotoalbum. Lucka album nr IV. Spridda år. 1880-1989, 6 volymer.

F VI d Handlingar angående Barksäter

1983-1988, 1 volym.

F VII a Handlingar angående Experimentalfältet

Jfr serie E II, Inkomna skrivelser. Med byggnadsvärdering, expropriationshandlingar, fotografier och ritningar 1950-1964. Spridda år. 1814-1964, 5 volymer.

F VII ba Månadsrapporter från Experimentalfältet

Jfr serie E II, Inkomna skrivelser. Spridda år 1862-1885. 1838-1885, 2 volymer.

F VII bb Ladugårds- och mjölkningsjournaler, Experimentalfältet

Spridda år. 1875-1885, 1 volym.

F VII c Handlingar angående lantbruksmuseet vid Experimentalfältet

Jfr serierna D VII b, Inventarieförteckningar, Experimentalfältet, och G IV - G VII, Experimentalfältets räkenskaper. Med handlingar rörande reparationer av modellkammarhuset 1814-1815, ritningar och förslag till museibyggnad 1948-1973. Spridda år. 1784-1973, 3 volymer.

F VII d Handlingar angående trädgården och trädgårdsskolan vid Experimentalfältet

Jfr serie E II, Inkomna skrivelser, för årsberättelser och månadsrapporter. Med protokoll och diaries, bokslut, statförslag, månadsrapporter. Administration och ekonomi. Trädgårdsutredningen med betänkande. Kassaverifikationer. Dagbok. Trädgårdsskolans avgångsbetyg. Serien avsl. Verksamheten upphörde med utgången av juni månad 1963, efter förstatligande och förflyttning till Norrköping. 1814-1964, 14 volymer.

F VII e Handlingar angående Centralanstalten vid Experimentalfältet

Ett Kungl. brev den 12 juni 1856 stadgade inrättandet av ett agrikulturkemiskt laboratorium. Spridda år. Redogörelse för anslagna medel. Verifikationer. Byggnadshandlingar. Med ritningar. 1856-1942, 1 volym.

F VII f Handlingar angående statens försöksgårdar

Med ritningar och fotografier. Offer, Västernorrlands län. Lanna Borregården, Skaraborgs län. Balsvik. 1926-1952, 2 volymer.

F VIII Handlingar angående stamschäferierna

Kungl. brev rörande fåravel och ullkultur. Med register. Arrendekontrakt rörande kronans får respektive schäferier mm. Brev rörande irländsk fåravel i Jämtland. Yttrande angående fåravel på Gotland. Rapport om schäferiet i Umeå. Berättelser till Kungl.Maj:t rörande fåravel och ullkultur. Diverse tryck. Skrivelser angående stamschäferier. Hofman-Bangs rapporter. Schäferiberättelser.Förteckningar över kronans får. Skrivelser och kontrakt. 1825-1880, 3 volymer.

F IX Handlingar angående stamholländerierna

Protokoll och föredragningsböcker, diaries. Koncept och inkomna skrivelser. Stamtavlor över nötkreatur. Sammandrag över statens stamholländerier. Rapporter från Holms och Alnarps stamholländerier. Räkenskaper. 1860-1881, 3 volymer

F X a Handlingar angående svensk-franskt samarbete

1967-1977, 3 volymer.

F X b Handlingar angående svensk-ryskt samarbete

UFK (Utländska Forskar Kontakter)-sammanträdens beslutslistor. Korrespondens, överläggningar. Studieresor, symposier, arbetshandlingar. 1964-1989, 14 (15) volymer.

F X c Handlingar angående svensk-polskt m fl länders samarbete

Polen. Med korrespondens. Ungern, Tjeckoslovakien, Bulgarien, Holland, Jugoslavien, Kina, Estland, Östtyskland. 1963-1989, 7 volymer.

F XI a Handlingar angående akademiens högtidssammankomster

150-årsjubileet, Jubileumskommittén (175 år). Med fotografier. 1867-1988, 10 volymer.

F XI b Handlingar rörande exkursioner

Med fotografier och pressklipp. Skåne 1948, Dalarna 1953, Gästrikland 1957, Uppland 1959, MoDo AB 1960. Skåne 1963, Västergötland 1965, Kristianstads län 1969, Södermanland 1970. Malmöhus län 1974-1975, Skaraborgs län 1976, Malmöhus län 1976, Västergötland 1981. Majsammankomster. Östergötland 1985, Danmark 1986. 1948-1989, 5 volymer.

F XI c Handlingar angående akademiens konferenser och kommittéer

Serien avsl. Forts. i serie F XI e, Handlingar angående akademiens arbetsorgan. Med "Smågnagarkommittén" 1969-1972. 1959-1984, 5 volymer.

F XI d Handlingar angående akademiens diskussionsklubb

1908-1910, 1 volym.

F XI e Handlingar angående akademiens arbetsorgan

Forts. från serie F XI c, Handlingar angående akademiens konferenser och kommittéer. Forskningspolitiska utskottet. Skogsekonomiska utskottet, Skogshistoriska utskottet, Agrarhistoriska utskottet. Utbildning och fortbildning inom jord- och skogsbruket, Rådgivning i jordbruk och trädgårdsskötsel, Företagsledning i lantbruket, Jordbrukspolitiska utskottet, Miljövård- och naturresutskottet, Tekniska utskottet. Mäta, väga, notera. Företagsledningsgruppen. 1984-1989, 9 volymer.

F XI f Handlingar angående akademiens kurser och konferenser etc

Enaforsholmskurser, seminarier, konferenser, föredrag, symposier. 1952-1989, 2 volymer.

F XII a Handlingar angående lantbruksmöten och - utställningar

Allmänna Hemslöjdsutställningen i Stockholm 1880. Räkenskaper. Programförslag till 17:e Allmänna Lantbruksmötet i Göteborg 1891. Kommitterades sammanträdesprotokoll. Brev. Anmälningar. Trycksaker och pressklipp. Räkenskaper. 1880-1897, 3 volymer.

F XII b Speditionshandlingar rörande lantbruksutställningar

Med alfabetiska utställarregister. U å , 4 volymer.

F XII c Handlingar angående tillverkning av lantbruksredskap och -maskiner

Nisbeths uppgifter från fabrikanter. Sammandrag av fabrikantuppgifter. Uppgifter om utländsk försäljning. 1872-1896, 3 volymer.

F XII d Handlingar angående insamlingsaktioner

Nationalinsamlingen för Finland 1940-1944. Akademiens utländska ledamöter 1948. Kungakommittén 1952 och 1962. 1940-1962, 1 volym.

F XII e Handlingar angående jordbruksmekanisering i Sverige under tre sekel

Harald A:son Mobergs arbetsmaterial och manus till boken Jordbruksmekanisering i Sverige under tre sekel. Med fotografier och tabeller. 1989, 10 volymer.

G I aa Huvudböcker

Avser akademiens huvud- och fondförvaltning samt åren 1945-1967 Jordbrukets forskningsråd. Fr o m 1923 delat räkenskapsår (1/7-30/6). Jfr serie G I ab, Koncept till huvudböcker. Häri även Verifikationer 1813-1820. År 1818 endast koncept. 1813-1989, 65 volymer.

G I ab Koncept till huvudböcker

Jfr serie G I aa, Huvudböcker. Luckor 1818-1835, 1945-1949. 1813-1954, 35 volymer.

G I b Bilagor till bokslut

1950-1989, 6 volymer.

G I c Bilagor till bokslut - Acta Agriculturae Scandinavica

1959-1979, 1 volym.

G II a Dagböcker

Avser akademiens huvud- och fondförvaltning. Med Jordbrukets forskningsråd åren 1945-1967. Kallas kassajournaler 1833-1906, kassaböcker 1907-1924 och 1936/37, inkomst- och utgiftsböcker 1924-1936, dagböcker fr o m 1937/38. Delat räkenskapsår fr o m 1892. Forts.från serie G II b, Dagböcker, fonderna, fr o m 1954/55. Häri även Dagböcker, fonderna,1924-1948. Luckor 1870-1892.1833-1990, 73 volymer.

G II b Dagböcker, fonderna

Luckor 1893-1898. Åren 1924-1948 ingår i G II a : 6-31. Serien avsl. Forts. i serie

G II a Dagböcker.

1892-1954, 7 volymer.

G II c Redogörelser för donationsfonderna

Med verifikationer 1880-1911, 1915, 1917-1921. Serien avsl.1871-1924, 12 volymer.

G II d Statförslag

Serien avsl. 1837-1883, 1 volym.

G III Verifikationer

Avser akademiens huvud- och fondförvaltning. Med Jordbrukets forskningsråd åren 1945-1967. Verifikationerna gallras löpande, efter 10 års gallringsfrist, fr o m 1.7 1932. Åren 1813-1820 ingår i G I a : 1-3. Luckor 1867.1813-1932, 66 volymer.

G IV Huvudböcker, Experimentalfältet

Med alfabetiska register. Luckor 1826, 1834-1859. Serien avsl.1818-1906, 20 volymer.

G V Memorialer, Experimentalfältet

Luckor 1819, 1826. Serien avsl.1818-1833, 5 volymer.

G VI Kassaböcker, Experimentalfältet

Med trädgårdsavdelningens kassaböcker åren 1883-1906. Luckor 1877, 1885, 1890. Serienavsl. Med dagsverkslängder och arbetsjournaler 1880-1882.1876-1906, 12 volymer.

G VII a Verifikationer, räkenskaper m m, Experimentalfältet

Med kassaböcker åren 1817-1833, dagsverkslängder 1834-1859, inventarieförteckningar ochförteckningar över sålda trädgårdsprodukter spr. år. Jfr serie G VII b, Koncept tillräkenskaper, Experimentalfältet. Med memorialer 1817. Lucka 1823. Serien avsl. 1817-1906, 67 volymer.

G VII b Koncept till räkenskaper, Experimentalfältet

Kassaböcker 1831-1884, spridda år. Huvudböcker 1877-1906, spridda år. Luckor 1833-1835.1831-1906, 13 volymer.

G VIII Dagsverkslängder, Experimentalfältet

Med memorialverifikationer och räkenskaper spr. år. Luckor 1834-1878. Serien avsl.1817-1886, 7 volymer.

H I Jordbruksstatistik

Tryckt. Spridda år. 1958-1966, 1 volym.

J I Ritningar

Serien innehåller (u å): Victriolpanna vid Victriolsjuderiet, Stora Kopparberget.

Planer och profilritningar. Med ritning över tjärugn vid Garpenberg 1764. Profilritningar och kartor. Ritning av bärpress. Förslag till uniformskrage för akademien. Påskrift "Gillas Oscar". Tuschteckning av akademiens byggnad vid Drottninggatan 95B i Stockholm av K Bolin. 1976, uå, 4 volymer.

K I a Fotografier av svenska akademiledamöter

Nummerordning. Med pressklipp och enstaka korrespondens. Jfr serie D I a, Matriklar översvenska och utländska akademiledamöter, för register. Spridda år, vertikalskåp.

K I b Fotografier av utländska akademiledamöter

Nummerordning. Med pressklipp och enstaka korrespondens. Jfr serie D I a, Matriklar översvenska och utländska akademiledamöter, för register. Spridda år, vertikalskåp.

K I c Fotografier av avlidna svenska ledamöter

Nummerordning. Spridda år, 17 volymer. (Pågående arkivläggning.)

K I d Fotografier av avlidna utländska ledamöter

Nummerordning. Spridda år, 3 volymer. (Pågående arkivläggning.)

K II a Övriga fotografier

Serien innehåller: Svenska Mosskulturforeningens studieresa till Nordtyskland 1920. Diversefotografier. Uppsala Praktiska Kommunalskola 1871-1872. Vrena Folkhögskola 1873-1876. Stockholms Gartnersällskap 1901-1902. Sveriges Lantmannaförbund u å. Akademiens bortgångna hedersledamöter (konsttryck) 1945-1960. A W Bergstens bilder från Enaförsholm, Jämtland, Valdemarsudde. Kungl. Lantbruksakademien på MästerSamuelsgatan 47 1944-1945. Experimentalfältet 1944-1959, uå. Högtidssammankomster 1951-1989. Avlidna hedersledamöter 1945-1989. Högtidssammankomsten 1988 mm. John Söderlund uå. Diverse u å. Diverse 1984-1989. Stig Karlberg, Kamp för giganter år 1920 (traktorer). The Finnish Research Center, gåva till 175-årsjubileet 1988. 1871-1989, 10 volymer.

K II b Diabilder och filmer

Ö I Övriga äldre handlingar

Riksgäldskontoret 1768-1799. Taxering i Sverige 1789. Bevillningsavgifter 1789. Förmögenheten i Sverige/Finland 1800. Hemmans brukningsdelar och husbehovsbränningsavgifter 1801.Brännvinstillverkning 1804-1805.Bevillningssummor hos taxeringskommittéerna 1810. Riksens ständers Riksstat 1861.Berättelser till Kungl. Maj:t om akademiens penningförvaltning 1865-1889.Johannes Ihre Dessertatio 1746. Ny skogsordning u å. Arthur Youngs utdrag om penningarsvärde i England p g a växlande jordbrukspriser. Syn på Främmestads säteri 1824. Kungl. brevrörande Främmestads säteri 1841-1843. Odling av grönfoderväxter u å. A Retzius Om castrationen av kor u å. Mosskultur försök u å. N E Müllers handlingar och räkenskaper 1801-1865. Nekrolog över W Dünkelberg 1912. Henrik Dreborg Om undersökningar rörandesaluvärdet på svensk åkerjord 1934. G H v Wright Om hushållningen i Savolax och Karelen 1777-1782. J R Hasselblatt Om hushållningen i Kuupio län 1782. Kammarkollegium rörandesvedjande i finska socknar 1777-1782. Minnesbok över egendomen Bank-Head 1812-1813.Räkenskaper från Vänersnäs och Främmestad rörande lin och ull mm 1840-1855. ZesterflethDescription u å. Donat Beschreibung 1834. Sveriges konsul i München 1909. Enskede gårdsinventarier 1914-1921. O Lundberg Undersökning om dränering.Botaniska och kemiska undersökningar på korn i Örebro. Foreningen til dyremes beskyttelse i Danmark. Thygesen La Politique elimentaire de gouvernement suédois durant les années de crise [1914-1917]. A P Pettersson: Rens-Machin för Spannmål, uå. Knut Bouvin: Katalog över fruktsorter, uå. Herman af Petersen: skrift om mekaniska torkningsrör, 1891.Tjenstebetygsbok (blank). Johan Harald Frykman: avskrifter av tidningsartiklar om lantbruk och Ryssbylunds lantbruksskola, 1870. [Anonym]: Försök til svar på den af Högl. kongl.svenska patriotiska sällskapet år 1783 utgifne prisfrågan: hvaruti vårt tidevarfs goda och onda ufvudsakeligast består? 1785. Louise Heinriai: Kakrecept, 1900. Carl och Herman Juhlin Dannfelt: I landbrukets tjänst.[Minnesanteckning ar]. Uå. Herman Juhlin Dannfelt: Landtmanna-kooperationen i Sverige. För socialiseringsnämnden författad 1922. Herman Juhlin Dannfelt: Jordbruksekonomi. Anteckningar från Dannfelts föreläsningar uå. HermanJuhlin Dannfelt: Egendomsbeskrivningar (pressklipp mm), 1890ca. Löfstaholm, memorialbok 1774-1776. Clas Rålam: Instruction för gårdzfougerne wid deras tiensters ochembetens förrätningar. 1693. Specifikation på fruktsorter i Hesselby trädgård 1729 av trädgårdsmästaren Fredric Olsson. R Torssell: Undersökningar rörande luzernens blombiologi och förhållande vid inavel. T Agri: Hushållningsplaner för Kramfors AB/Lövtjärn, mm.1693-1934, u å, 13 volymer.

Ö II a Hyllningsadresser till akademiens 100-årsjubileum

Uppsala universitet, Kungl. Akademien för de fria konsterna, Kungl. Tekniska Högskolan, Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhetssamhälle. Kungl. Vetenskapsakademien, Kungl. Vetenskapssocieteten i Uppsala, Uppsala läns hushållningssällskap. Alnarps lantbruks- och mejeriinstitut. Svenska Akademien, Kungl. Vitterhets, Historie och Antikvitets Akademien, Lunds universitet, Göteborgs högskola, Ultuna lantbruksinstitut, Kungl.Fysiografiska Sällskapet i Lund. Kungl.Karolinska Medico-Kirurgiska Institutet, Stockholmshögskola, Örebro läns hushållningssällskap.1913, 5 volymer.

Ö II b Hyllningsadresser till akademiens 150-årsjubileum

Kungl. Vitterhets, Historie och Antikvitets Akademien, Lantbrukshögskolans studentkår, Veterinärmedicinska föreningen, Kungl. Domänstyrelsen, Geologiska undersökningen, Lantbruksvetenskapliga samfundet i Finland, The Royal Society of London, Royal Agricultural Society of England, Deutsche Akademie der Landwirtsschaftswissenschaften zu Berlin, Der Max Plank Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, Skogshögskolans studentkår. Finlands vetenskapsakademi, Norgeslantbrukshögskola, Bunadarfelag Islands Skogsforskningsinstitut. Regia Academia Carolina Lundensis, Statens agronomie-forstvetenskapliga kommission, Sveriges Hushållningssällskap med förbund, Lantbrukets forskningscentral i Helsingfors, HumboldtUniversität zu Berlin, Die Hochschule für Bodenkultur im Wien, Academia Nazionale dei Lincei. Kungl. Veterinärhögskolan, Sveriges utsädesförening, Telegram och brev övriga. Finlands Akademi i Helsingfors. Helsingfors universitet. Kungl. Svenska Vetenskapsakademien. Nordiska museet. Lantmäteristyrelsen. Kungl. Fysiologiska Sällskapet i Lund. 1963, 10 volymer.

Ö III Sekreterarens korrespondens

Ej diarieförda ärenden av mer informell natur. 1930-1989, 36 volymer.

Ö IV Handlingar angående akademiens emblem

Förslag. 1954-1960, 1 volym.

Ö V Tryckplåtar och kallelser till ledamot

Kallelse till nya medlemmar "Kungl. Svenska Lantbruksakademien kallar till sin..." Ett tryckt exemplar av kallelse till akademiledamot "Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien kallar till sin arbetande ledamot..." U å, 1 volym.

Ö VI Sveriges Agrarförbunds kassaböcker

Främmande proveniens. 1895-1914, 1 volym.

Ö VII Pressklipp

Spridda år 1875-1960. Med biblioteket 1979-1989. 1875-1989, 11 volymer.

Ö VIII Handlingar rörande lantbruksingenjörer

Spridda år. Protokoll från lantbruksingenjörernas årsmöten 1875-1880, övriga protokoll 1895-1945. Rosén: Bidrag till Landtbruksingenjörsinstitutets historia. I-II. Med biografiskauppgifter och fotografier (album).1875-1945, 2 volym

Ö IX Originalakvareller till Svensk Frukt

Gustaf Lind. Publicerade i Svensk Frukt.Stockholm 1924. Utförda vid Experimentalfältet.1919-1923, 1 volym.

Ö X Handlingar rörande ayrshire cattle

Spridda år. Samlade av lantbruksrådet Miles von Wachenfelt. Spridda år, 1 volym.

Ö XI Pressklipp rörande mejerihanteringen

Samlade av Gustaf Liljhagen. Med register.1891-1920, 6 volymer.

Ö XII Paul Hellströms handlingar rörande jordbruket

Minnesanteckningar från min verksamhet i lantbrukets tjänst 1922-1963. I. Växtodling. Medfotografier. 1980. Minnesanteckningar från min verksamhet i lantbrukets tjänst 1922-1963. II.Husdjur. Med fotografier. 1980. Aktuellt just nu: artiklar i Svenska Dagbladetsjordbruksbilaga. 26.1 1957-23.2 1963. Som industrierna själva presenterar sig genom sinaannonser: pressklipp ur Svenska Dagbladet. 1970-1980. Med register.Pressklippssamling. I-IV 1942-1984. 1942-1984, 7 volymer.

Ö XIII Herbarier

Med svenska anteckningar, 1900-talet.U å , 1 volym.

Ö XIV Fotografier från de svenska jordbrukskonsulenternas studieresa i England

Album.1922, 1 volym.

Ö XV Fotografiska porträtt av Experimentalfältets tjänstemän

Samlade av Knut Bouvin. Med bilder från Experimentalfältets odlingar (5-6).1920-t, 11 volymer.

Ö XVI Maskinfotografier samlade av Sven Alwerud

Med experimentarbeten 1947.1920-1955, 2 volymer.

Ö XVII Avbildningar av hästar, nötkreatur m m

Nummerordning. Med fotografier, pressklipp etc. Byggnader, Fjäderfä, Får, Getter, Hundar, Hästar, Kaniner, Nötkreatur, Svin, Vagnar. Jfr Kungl. Lantbruksstyrelsens arkiv, administrativa byrån serie K (Riksarkivet) som innehåller ett porträttgalleri av svenska husdjur. U.å, 13 volymer.

Ö XVIII Fotografier från Uppsala läns hushållningssällskap

Diabilder och svart-vita bilder tagna av sällskapets direktör Göran Knutsson (1907-1979) i samband med gjorda förrättningar i Uppland. Med relativt korta och delvis ofullständiga bildtexter. Uppskattningsvis 1.700 bilder. 1940-1960-t, 8 volymer.

Ö XIX Intervjuutskrifter från dokumentation av skogsarbete i Värmland

Arbetet genomfört av fil.kand. Klas Ramberg, Institutet för folklivsforskning, Stockholms universitet 1988-1989, på uppdrag av akademiens skogshistoriska utskott. En rapport med titeln "Värmländskt skogsbruk 1945-1980. En intervjudokumentation och metoddiskussion" ingår i akademiens rapportserie (rapport nr 54, 1991). Originalljudbanden finns i Dialekt- och folkminnesarkivet i Uppsala. En kopia av intervjuutskrifterna finns dessutom i Nordiska museets arkiv. Med dokumentation. 1988-1989, 7 volymer.

Ö XX A Fr Öhlins anteckningar och räkenskaper

Gåva av Linnea Öhlin, Stockholm, 1985. A Fr Öhlin var bl a arrendator på Åkerby nr 1, ett hemman under Näsby gård i Täby socken, Stockholms län. Anteckningar vid Djursholms Lantbruksskola 1871. Räkenskaper för Åkerby 1888-1901. Dagbok från Åkerby 1887-1906, lucka 1893-1896. Dagbok från Svalnäs 1873-1885. Med huvudbok [avseende Näsby gård?] 1871. 1871-1906, 1 volym.

Ö XXI Kronojägaren Arvid Lindströms dagböcker

Kronojägaren Arvid Lindström, Bjurfors, Avesta och Stockholms revir. 1919-1939, 3 volymer.

Ö XXII Kjellbergs anteckningar om jord- och skogsbrukslära

Gåva av Sven Kjellberg 1985, vars farbror gjort kompendierna sannolikt under studier vid något skogsinstitut. Geodesi, Skogsteknologi, Forstlig byggnadskonst. 1900ca, 1 volym.

Ö XXIII Anteckningar rörande trädgårdsskötsel

Gåva av Stockholms Gartnersällskap. N Ericsson, Blomsterodling i boningsrum.Handledning för blomsteridkare. 1855. Per Johan Lind: Anteckningar i trädgårdsskötsel vid Säfstaholm. 1844-1846. [Anonym]: Föreläsningsanteckningar från lektioner för C V Åberg, 1860-t. 1844-1860, 1 volym.

Ö XXIV Anteckningar rörande jordkemi och växtodling

Bachmann: Eigenschaften der vorzüglichsten Gräser und Kräutzer zur Wiesen und Weide- Cultur, Leipzig uå. [Anonym]: Föreläsningsanteckningar i agrikulturkemi efter Nils Engströms föreläsningar, 1891. Delvis skadad. C W Hjort: Om åkerjordens kemiska undersökning, uå. Sveriges växtkultur 1872-1895, 1897. A W Wahren: Ilvessuo, Luutasuo, Isosuo, Weräläsuo. Mossodlings avkastning år 1884. Med kartor. 1884-1897, uå, 1 volym.

Ö XXV Handlingar rörande jordarvslagstiftning

Utgör sannolikt Nils Wohllins arbetsmaterial till en studie i lagstiftning och sedvänjor kring jordarv. Avser huvudsakligen tyska förhållanden. Med insamlade enkäter om bördsrättsförhållanden i Finland och Norge. Omfattar områdena Baden, Bayern, Braunschweig, Osnabrück, Mecklenburg, Oldenburg, Finland, Norge. Hamburg, Bremen, Lübeck, Preussen. Schauenburg, Lipppe, Dortmund, Waldsee, Schweiz, Tyrolen. 1912-1914, 3 volymer.

Ö XXVI Handlingar med okänd proveniens

Svarta vaxböcker med noteringar om till Stockholms centralstation ankomna trävaror etc. Möjligen samband med kronojägaren Arvid Lindströms dagböcker? 1940-t, 1 volym.

Ö XXVII Tryckklichéer och sigillstampar

Akademiens äldre sigillstampar och en präglingsmaskin uå. Bildklichéer till jubileumsskriften 1963. 1963, uå, 3 volymer.

Ö XXVIII Avskrifter av Mauritz Carlgrens dagböcker

Jägmästare (1883-1949). 1908-1945, 6 volymer.

Ö XXIX Priskuranter från Experimentalfältet

Tryckta. 1836-1963, 3 volymer.

Ö XXX Avskrifter av Carl Juhlin Dannfelts minnen

Kopia av original tillhörande släkten Juhlin Dannfelt. En mikrofilmkopia finns dessutom i riksarkivet. 1903, 1 volym.

Ö XXXI Avskrifter av Herman Julius Brorson Juhlin Dannfelts minnen

Kopia av original tillhörande släkten Juhlin Dannfelt. En mikrofilmkopia finns dessutom i riksarkivet. 1935, 2 volymer.

Ö XXXII Handlingar avseende Lantbruksklubben i Stockholm

Sammankomstprotokoll, alfabetiska medlemsmatriklar, stadgar, exkursioner, historik, enkät rörande vitmossor 1906. 1878-1993, 8 volymer.

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien Lantbruksakademiens ekonomiska forskningskommitté

A I Forskningsdelegationens protokoll

- 1948-1951, 1 volym.

A II Forskningskommitténs protokoll

- 1949-1958, 4 volymer.

B I Arkivexemplar av utgående skrivelser

- 1949-1957, 2 volymer.

C I Kronologiska diarier

- 1947-1957, 1 volym.

D I Gårds- och verksamhetsregister

Alfabetisk ordning. 1947-1958, 1 volym.

D II Arkivförteckningar

- 1982, 1 volym.

E I Inkomna skrivelser

- 1948-1955, 1 volym.

F I Handlingar angående ekonomisk forskning

Sammanställningar, gårdars kostnadsslag 1947-1952. Jordbruk med och utan kreatursskötsel. Driftsanalyser för stora gårdar 1949-1954. Kalkyler för 7 mellansvenska gårdar, Modellkalkyl Källstorps gård 1952-1953. Driftsstudie för medelstora gårdar. Byggnaders återanskaffningsvärden 1952-1955. Understöd från Exportmedelsfonden 1953- 1957. Kalkylsystem 1958. 1947-1958, 7 volymer.

G I Redovisningar av medel till ekonomisk forskning

Lantbruksakademien, Exportmedelsfonden, Jordbrukets forskningsråd, Jordbrukets Utredningsinstitut. 1952-1957, 1 volym.

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien Svenska Allmogehems Jordbrukarfond, Stiftelsen Hem i Sverige

Nationalföreningen mot emigration bildades 1907 i Stockholm, med syfte att bedriva en landsomfattande verksamhet till förebyggande av emigrationen, bl a genom en vid upplysningsverksamhet t ex genom kvartalstidskriften Hem i Sverige. På jordbrukets område kunde föreningen göra sin enda mer konkreta insats till emigrationens förhindrande: att bidra till framtagandet av alternativa utkomstmöjligheter för den växande befolkningen. Detta skedde genom främjandet av egnahemsrörelsen. I botten för denna verksamhet fanns medel som insamlats genom en nationalinsamling 1909 till förmån för föreningens egnahemsfond.

A I Jordbrukarfondens protokoll

Svenska Allmogehems Småbrukarfond t o m 1965. 1910-1978, 1 volym.

A II Stiftelsens protokoll

Avser 1920-1925 Nationalföreningen mot emigrationen, 1926-1950 Sällskapet Hem i Sverige. 1920-1973, 9 volymer.

B I Arkivexemplar av utgående skrivelser

Med register och styrelseberättelser. 1910-1978, 1 volym.

D I Arkivförteckningar

- 1982, 1 volym.

E I Inkomna skrivelser från Kungl. Maj:t och departementen

Med styrelseberättelser. 1910-1967, 1 volym.

E II Korrespondens

- 1913-1967, 1 volym.

E III Inkomna skrivelser

Med register och styrelseberättelser. 1968-1978, 1 volym.

F I Handlingar angående stipendieutdelning

- 1912-1977, 4 volymer.

F II Stadgar och verksamhetsberättelser

- 1907-1949, 2 volymer.

G I Huvudböcker

Med förvaringsbevis 1910-1967. 1910-1977, 1 volym.

G II Dagböcker

Med inventarieböcker 1937-1977. 1935-1977, 1 volym.

G III Verifikationer

- 1910-1978, 2 volymer.

K I Stiftelsens fotografier

Uå, 1 volym

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien Sveriges Allmänna Fjäderfäavelsförening

Föreningen bildades 1898 i Nässjö, som en sammanslutning av länsföreningar till främjande av fjäderfäskötseln i hela riket, endast med undantag av Norrbottens och Jämtlands län. Från 1904 bedrevs verksamheten med statsunderstöd. Tre konsulenter bedrev en rådgivande verksamhet till allmänheten. En särskild hönsskötarskola drevs i Boxholm. Sedan 1908 utgavs "Sveriges Allmänna Fjäderfäavelsförenings tidskrift".

A I Fjäderfäavelsföreningens protokoll

Kallas 1898-1902 Sveriges Allmänna Fjäderfäodlareförening, 1902-1931 Sveriges Allmänna Fjäderfäavelsförening. 1932-1967 Sveriges Fjäderfäavelsförening. 1968-1969 Sveriges Fjäderfäskötselselförening. Häri även Korrespondens 1898-1969. Med organisationskommitténs protokoll 1929. 1898-1969, 27 volymer.

D I Arkivförteckningar

- 1982, 1 volym.

E I Korrespondens

- 1898-1969, Ingår i A I:1-27, Fjäderfäavelsföreningens protokoll

Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning 1954-1992

Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning (SV) grundades den 29 november 1954. Bakgrunden var de sedan länge begränsade ekonomiska resurserna för växtnäringsforskning i Sverige. Från 1948 tillskötts medel från GKS (Gödsel- och Kalkindustriernas Samarbetsdelegation), via Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien. Syftet var att rekrytera nya forskare till växtnäringsområdet. Behovet av en fördjupad teknisk-vetenskaplig forskning ledde emellertid fram till att de dåvarande tillverkarna av handelsgödsel i Sverige - AB Förenade Superfosfatfabriker, Stockholms Superfosfat Fabriks AB och AB Svenska Salpeterverken - med utgångspunkt från en kalkyl utförd av professor Erik Åkerberg vid Statens Jordbruksförsök bildade SV. Syftet var att "understödja och befordra en fördjupad tekniskt-vetenskaplig växtnäringsforskning med särskild inriktning på ... handelsgödsel- och kalkningsmedlen och en med moderna vetenskapliga hjälpmedel utförd fältmässig prövning av så framkomna forskningsresultats praktiska tillämpbarhet och ekonomiska betydelse". Medel har senare dessutom tillhandahållits från en rad andra intressenter och stiftelser. Ett nära samarbete med Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien inleddes från början, med hänsyn till kravet på objektivitet vid anslagstilldelningarna En särskild kommitté inom akademien tillkom den 4 januari 1955; kommittén för växtnäringsforskning (Kvnf). Huvudsakligen fyra områden inom växtnäringsforskningen har SV:s anslag riktats till:

1. Direkta anslag till projekt rörande problem med anknytning till handelsgödsel och kalk.
2. Anslag för apparatur, kemikalier samt specialanalyser.
3. Utbildningsstipendier för att befordra rekryteringen av forskare inom växtnäringsområdet.
4. Utredningar och litteratursammanställningar för initiering av nya forskningsprojekt.

A1A Styrelseprotokoll (beslutslistor) SVsty

Med justeringsexemplar och bilagor. Utsändningsexemplar av protokollen förekommer i

serien E1A, Akter. Hänvisningar förekommer från denna serie till serie E1A, Akter. 1954-1992, 10 volymer.

A1B Arbetsutskottets m fl protokoll SVar

Med SVar 43 i (Studiegruppen för aktuell växtnäringsforskning). SVar 43 I (Studiegruppen för utredning av handelsgödselns och kalkens betydelse för skörden...). DBM (Delegationen för bördighetsstudier i Malmöhus län). Kvnf (Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens kommitté för växtnäringsforskning). SVar 43 S (Statistikkommittén). A- börd. 1965-1992, 25 volymer.

B1 Årssammanträdeshandlingar

Kallelser, program, föredrag mm. Föredragen publicerade före 1986 i supplementen till Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens Tidskrift. Fr o m 1986 i akademiens rapportserie. Serien avsl. Forts. i serien E1A, Akter. 1968-1985, 4 volymer.

C1 Kronologiska diaries

Handlingarnas numrering löper med en nummerserie per kalenderår. Jfr serie E1A, Akter. 1981-1984 saknas. 1963-1992, 6 volymer.

E1A, Akter.

1981-1984 saknas. 1963-1992, 6 volymer.

E1A Akter

Jfr serie C1, Kronologiska diaries. Med Årssammanträdeshandlingar fr o m 1986, boksluts- och revisionshandlingar fr o m 1986. 1963-1992, 205 volymer.

E1B Övriga akter och korrespondens

Ej diarieförda handlingar. Korrespondens - Robert Torssell. 1969-1977, 1 volym.

F1 Handlingar rörande växtnäringsforskning

Volymerna 1-5 Robert Torssells arbetsmaterial. Fr o m volym 6 Kåre Fröiers exemplar. Skrivelseförsök. Mg-gruppen, exkursionsanmälningar. 1960-1961. Bördighetsförsök mm. 1962. Protokoll från överläggningar mm. 1963. Protokoll

från överläggningar 1964. Anteckningar från överläggningar KSLA-SV. 1964-1965. KSLA-ärenden rörande prolongation av dispositionsrätten till beviljade forskningsanslag. 1965. Objektivitetsdebatten. Korrespondens mm. 1957. 1957-1965, 10 volymer.

F2 Ämnesordnade dossiéer

Med kopior och arbetsmaterial. Angivna dossiébeteckningar (60-69) antyder att det funnits fler dossiéer. Dessa har dock inte påträffats.

60. Allmänt.

61. Protokoll med bilagor.

62. Donationer.

63. Lantbrukshögskolan, Statens Jordbruksförsök, Jordbruksdepartementet.

64. Andra överläggningar.

65. Medelsförvaltning.

66. Ansökningar och redogörelser.

67. Planläggning.

68. Kallelser.

69. Övrigt. Bl. a. utredning angående kostnaderna för den av SV understödda forsknings- och försöksverksamheten. 1954-1967, 13 volymer.

F3A Förteckningar över slut- och delredogörelser av SV-projekt

Med grundmaterial samt från SV till KSLA överförda forskningsanslag. 1965-1985, 1 volym.

F3B Slut- och delredogörelser av SV-projekt

Enstaka luckor förekommer. 1967-1992, 24 volymer.

F4A Handlingar rörande kommittén för växtnäringsforskning (Kvnf)

Protokollskopior, kallelser, överläggningar och demonstrationer, ansökningar och forskningsanslag, årsrapporter från forskningsarbeten, Gödsel- och Kalkindustrins Samarbetsorganisation (GKS), litteraturstudier mm. 1949-1982, 7 volymer.

F4B Handlingar rörande Delegationen för bördighetsstudier i Malmöhus län (DBM)

Fr o m juli 1977 benämnd A-börd. Med handlingar rörande SV33 (Bördighetsstudier på jordbruksområdet). Protokoll, onsprogram, veckorapporter, växtnäringsberäkningar mm. 1957-1983, 15 volymer.

F4C Handlingar rörande kommittén för skogliga växtnäringsfrågor

Protokoll, skogsexkursioner, pressklipp, skogsgödsling, försurning, produktion mm. 1958-1985, 16 volymer.

F4D Handlingar rörande KSLA:s spridarekommitté

Berör gödselspridning. 1964-1973, 1 volym.

F4E Handlingar rörande ersättningsproduktion inom livsmedelsområdet

Arbetsgruppsprotokoll, grundmaterial mm.1968-1969, 2 volymer.

F4F Handlingar rörande odlingssäkerhet

Arbetsmaterial mm.1965-1968, 3 volymer.

F5 Handlingar rörande GKS-forskningsstipendier

Jfr serie F4A, Handlingar rörande kommittén för växtnäringsforskning.1948-1961, 2 volymer.

F6 Handlingar rörande handelsgödsel och kalk

Handelsgödselstatistik. Gödselbehov, gödselinvesteringar. Svavel. Behov av handelsgödsel och kalk. Olle Gunnarssons arbetsmaterial. CICRA. Handelsgödselprognos. Kalkammonsalpeter. Kalkstatistik. Kalklitteratur. Gödsel- och kalkningsmedel. Småbroschyrer. 1961-1984, 13 volymer.

F7 Årsberättelser

Sammanställningar av årens verksamhet och forskningsprojekt (kopior av diarieförda handlingar). 1966-1992, 19 volymer.

G1 Boksluts- och revisionshandlingar

Serien avslutad. Forts. i serien E1A, Akter. 1966-1987, 4 volymer.

G2 Kassaböcker

1968-1979 saknas. 1954-1984, 4 volymer.

G3 Verifikationer

Luckor 1968-1970, 1972-1974, 1978-1979. 1955-1992, 26 volymer.

Ö1 Planscher

Vad växten behöver. Växtnäringens kretslopp. Handelsgödseln är en billig produktionsfaktor. (Färg.) 1961, 1 volym.

ATT HITTA I ARKIVET

De befintliga ingångarna till arkivet är begränsade. Någon ämnesingång finns inte, och det kronologiska diariet startar först 1827. Det innehåller dock för flera år ett alfabetiskt, årsvis register. Den viktigaste ingången till arkivet är diarierna. Akademien har flera: ett kronologiskt huvuddiarium (serie C I) omfattande tiden 1827-1989, Lantbruksingenjörernas diaries (serie C II a) för tiden 1841-1849 och som direkt hänger samman med de inkomna skrivelserna i serie E VI samt Speciella förvaltningskommitténs diaries (serie C II b) som särskilt tillhör serierna E VI, E VII b, E VII c och E VIII a. Dessutom finns ett hemligt diarium med handlingar (serie C IV) samt särskilda diaries med handlingar angående stamholländerierna (serie F IX), handlingar angående anslag för skoglig forskning (serie F II b) och handlingar angående trädgården och trädgårdsskolan vid Experimentalfältet (serie F VII d).

I princip har alla inkommande handlingar samlats i en följd och alla utgående skrivelser i en. Troligen vid ett senare tillfälle har de inkommande handlingarna splittrats upp i flera serier, delvis på ämnesmässiga grunder. Denna uppspaltning har däremot inte blivit rakt igenom konsekvent genomförd, vilket innebär att t ex handlingar inkomna från hushållningssällskapen lika väl kan återfinnas i den allmänna serien (E II). Eller att handlingar om stamschäferierna också ingår i den allmänna serien (E II). Däremot är utbrytningen konsekvent, d v s i de utbrutna serierna återfinns inga andra handlingar än de som ryms under rubriken. Kungl. brev finns i två serier (E I a och E I b).

Kopior av utgående skrivelser ligger samlade i en kronologisk svit t o m 1972, därefter har de arkivlagts som korrespondens i serie E III.

Som ett slags kronologisk ingång till ärendena kan de olika protokollsviterna tjäna (A-serierna). Föredragningslistor (jfr serierna C III a och C III b) ger en snabbare överblick, även om protokollen ofta har marginalnoteringar som underlättar återsökning. Detta förutsätter dock att ungefärlig tidpunkt för ett sökt ärende är känd. I brist på andra ämnesingångar än de årliga alfabetiska registren till diarierna, är det möjligt att utnyttja akademiens tidskrift och dess ämnesregister (serie B II a). Många av de viktigare inkomna handlingarna trycktes nämligen i tidskriften i sin helhet. Register till akademiens tidskrift förekommer för hela perioden 1813- 1989. Perioden 1933-1942 har dock recensioner utelämnats. Och perioden 1953-1972 saknas Sven Holmströms årligen återkommande redogörelser för det svenska jordbruket: "Produktion och ekonomisk utveckling i jordbruket t o m [år]". Den senaste perioden, 1973-1989 föreligger endast i form av kopior av respektive tidskriftnummers innehållsförteckning i obearbetat skick. Jämför förteckningen över i akademiens tidskrift förekommande rubriker nedan. Det ger en fingervisning om hur tidskriften kan utnyttjas för återsökning även i arkivet.

Vissa serier har egna register, t ex matriklar över akademiledamöter (serie D I a och D I b). Förvaltningskommitténs protokoll har ett kortregister (serie D VIII). Reseberättelser och en smärre del av tävlingsskrifterna har ett kronologiskt register (serie E VIII b) liksom handlingar angående stamschäferierna (serie F VIII). Speditionshandlingar rörande lantbruksutställningar (serie F XII b) har ett alfabetiskt utställarregister. Experimentalfältets huvudböcker (serie G IV) har alfabetiska register. Andra serier har kronologiska förteckningar, det gäller koncepten till utgående skrivelser (serie B I), skrivelserna från Kungl. Maj:t (serierna E I a och E I b). Andra serier, åter, är fysiskt ordnade så att de i sig själva utgör ett slags register, t ex länsvis ordning (serierna E IV c, E V, E IX c), eller alfabetisk ordning (serierna F I a, F I b, F III a, F III bd, F V e).

Flödesskissen sist i denna skrift (sidan 142) visar mycket schematiskt var inkomna handlingar arkivlagts, om de registrerats i något av diarierna och hur de utgående skrivelserna hanterats. Observera de särskilda diarierna ovan. Sökning i flera serier är ofta nödvändig på grund av arkivläggningen.

De olika diarierna ger förutom uppgift om att en handling har inkommit eller sänts iväg ofta en hänvisning till dels datum för föredragning vid akademiens sammankomster eller i dess förvaltningskommitté, dels ibland antydningar om var handlingen har arkivlagts. T ex innebär anmärkningen "Till kamreren" att handlingen finns bland verifikationerna (serie G III). Andra handlingar har överförts "Till biblioteket" eller helt enkelt "Till handlingarna" (serie E II).

Exempel på rubriker i akademiens tidskrift

Akademiens ärenden (Premier och Prisämnen. Sammankomster. Årsberättelser.)	Byggnadskonst
Experimentalfält	Fiske och fiskodling
Husdjursavel	Husdjurs utfodring
Hushållningssällskap	Huslig ekonomi. Hemslöjd
Jordförbättring och gödsling	Kemi
Kemisk teknologi	Kreditväsen
Kungliga brev och ämbetskrivelser	Lantbruksekonomi
Lantbruksförsök	Lantbruksmöten och utställningar
Lanthushållning, allmän	Lanthushållning å särskilda orter
Mjölkhushållning	Nationalekonomi. Handel
Nyodling och bearbetning	Ogräs
Redskap. Jordens bearbetning	Reseberättelser
Rättsväsen	Skadliga och nyttiga djur
Skifte och Lantmäteri	Skogshushållning
Statistik och Ortsbeskrivning	Torrläggning och bevattning
Trädgårdsskötsel	Undervisning
Veterinärväsen	Växtodling

Datorisering av akademiens tidskrifts register

Betydelsen av akademiens tidskrift som ett slags ingång eller nyckel till arkivet har nämnts ovan. Vid akademien pågår ett omfattande arbete med att datorisera registren över tidskriftens innehåll. Detta kommer att medge ytterligare möjligheter för återsökning även av arkivets material. Akademiens tidskrift och dess register är inte bara ett register till tidskriftens innehåll, utan kan också utnyttjas för att finna handlingar i arkivet, eftersom många av de inkomna redogörelserna publicerats där. Det tryckta registret 1813-1912.

FÖR STUNDANDE SKÖRDAR KUNGL. - SKOGS- OCH LANTBRUKSAKADEMIENS ARKIV MED FORSKNINGSFÖRSLAG

Att Lantbruksakademien inte uppstod redan under 1700-talet kan synas en smula märkligt. Trots att synen på den svenske bonden kanske inte alltid har varit så insmickrande, insåg nog de personer som under denna tid stod i bräschen för näringarnas uppmuntrande att det var bonden som med sitt eget arbete kunde föra landet fram mot ekonomisk utveckling. Detta skulle ske med uppmuntran och rätt kunskaper om nya och bättre redskap, odlingsmetoder och om växternas näringsbehov.

Men också genom en individualisering av jordägandestrukturen. Vetenskapliggörandet av vår svenska modernäring kom att bli en central del i en av tidens viktigaste tankeströmmar - det som kallas fysiokratismen. Denna jordbruksvänliga strömning leder som mycket annat den här tiden sitt ursprung från Frankrike, och utgör i sin tur en oskiljaktlig del av merkantillismen med sitt intresse för befolkningstillväxtens förutsättningar.

En särskild svensk lantbruksakademi skulle ändå dröja till nästa århundrade. Instiftandet skedde 1811, sannolikt på personligt initiativ av kronprins Carl Johan. Verksamheten blev mycket starkt färgad av fysiokratismens ideal. Det svenska jordbrukets positioner förbättrades ständigt och det var som bekant under det tidiga 1800-talet som Sverige blev en spannmålsexporterande nation.

På 1700-talet hade i stället tillkommit Kungl. Svenska Vetenskapsakademien och Kungl. Patriotiska Sällskapet, dit mycket av periodens tankegods kanaliserades. Betoningen av de tekniska och ekonomiska sidorna hos jordbrukets förhållanden ledde dock snart till ett behov av en särskild lärd institution för jordbruket. Den första uppgiften för den nya akademien blev att verka för tillkomsten av hushållningssällskap i samtliga län där sådana ännu saknades. Den Kungl. Svenska Lantbruksakademien blev samtidigt en integrerad del av statsförvaltningens administrationsapparat kring jordbruksfrågor, och en rad ärenden överfördes dit från Kungl. Maj:t för handläggning. En rad särpräglade personligheter samlades och blev akademiens första uppsättning av agrar kompetens, med tonvikt på teknik och ekonomi.

Akademien inledde omedelbart sitt arbete med att till fäderneslandets fromma låta samla kunskaper av vikt för jordbruket. Samtidigt fanns i den tidigare verksamheten också ett uttalat intresse för näringarna i allmänhet. Detta ledde till uppbyggnaden av ett så kallat statistiskt arkiv, där en för sin tid oerhört framstående person kom att prägla verksamheten. Carl Fredrik Akrell, som blev lantmätare vid fjorton års ålder, var den statistiska avdelningens första förvaltare och samlade med kraft in stora mängder informationer från hela riket, inklusive ett betydande material avseende tider före akademiens tillkomst.

I akademiens äldsta stadgar talas med visst eftertryck om vikten av detta arkivs inrättande. Akrell var akademiens förste "arkivarie", en syssla som hörde till chefen för den statistiska avdelningen. Det innebär inte att akademiens arkiv redan vid denna tid formades på ett för oss i dag lättillgängligt sätt. I stället får man anta att arkivets struktur färgades mer av insamlande än av ordnande. Diskussioner om arkivets ordning återkommer då och då vid sammankomsterna.

Det ovan sagda är i korthet bakgrunden till att den här skriften har kommit till. Så här efter mer än 180 års verksamhet (den första verksamheten inleddes år 1813) är arkivet en spännande samling kunskaper, rik på detaljerad information om enskilda människoöden, märkliga jordbruksapparater och olika orter och bygder. Genom att verksamheten har varit inriktad på hela landet är arkivet en riksangelägenhet.

Syftet med den här skriften är att försöka rikta strålkastarljuset mot ett unikt arkivmaterial, som ännu inte i någon överdrivet hög grad har utnyttjats av forskningen. Att så inte har varit fallet beror delvis på att arkivet inte förrän 1982 blev förtecknat på ett vedertaget sätt, och att dess innehåll därför tidigare var svårare att överblicka. I det följande kommer Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens arkiv att presenteras med tre delsyften i åtanke. För det första att beröra olika ansatser till forskning som bör vara möjlig att göra med arkivet som utgångspunkt. Med forskning avses här inte endast akademisk agrarhistorisk forskning, utan alla sorters undersökningar på olika nivåer som kan bedrivas

av människor med olika förutsättningar, men med ett intresse för landsbygden och lantbruket ur ett historiskt perspektiv. För det andra att beskriva hur man hittar i handlingarna. Genom flödesskisser över ärendenas handläggning och genom att peka på sökinstrumenten ges en överskådlig bild av arkivets struktur. För det tredje att översiktligt redovisa hela arkivets innehåll. Det sker dels genom ett sammandrag av den i detta sammanhang reviderade arkivförteckningen från 1982, dels genom ett sak- och personregister som bl a återger arkivförteckningens randanmärkningar.

Förhoppningen är att alla som på något sätt intresserar sig för jordbruket, skogsbruket eller landsbygden i allmänhet lättare skall få en överblick över vad Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens arkiv kan erbjuda. Kanske kan skriften också inspirera till nya studier, eller hjälpa till med en annorlunda perspektivering på pågående studier.

ARKIVET OCH FORSKAREN

Ett väl bevarat arkiv gömmer ofta spännande och ibland oanade möjligheter. Beroende på forskarens egna utgångspunkter kan samma material ur arkivet utnyttjas på flera sätt. Det för helt enkelt med sig ett annorlunda budskap beroende på vem som undersöker det. Att på en och samma gång närma sig ett arkiv och räkna med att det skall vara möjligt att fånga alla dess möjligheter är inte realistiskt. Här presenteras en genomgång gjord huvudsakligen med etnologiska och ekonomisk-historiska utgångspunkter. De olika teman som tas upp skall betraktas som exempel på ämnesområden som särskilt väl lämpar sig för studier, både med hänsyn till materialets kvalitet och kvantitet. Förhoppningsvis kan de tjäna som inspiration inför läsningen av den komprimerade arkivförteckningen, som ger en bild av hela arkivet.

En historiskt intresserad agronom, jägmästare, veterinär eller tekniker skulle sannolikt se helt andra möjligheter i arkivet. Det sagda gäller särskilt för de närmast följande avsnitten i detta kapitel, som behandlar olika ansatser till forskning som borde vara möjlig att genomföra med akademiens arkiv som utgångspunkt. Dessa presenteras blandade med olika exempel ur arkivmaterialet, jämförelser med befintlig litteratur och avslutas med några litteraturreferenser för dem som önskar gå vidare på egen hand. De följande två avsnitten, Att hitta i arkivet och Arkivöversikt, syftar till att ge en bredare bild av vad arkivet faktiskt innehåller och hur man kan ta sig fram mellan de olika delarna.

Ett arkiv är i sig ett slags spegelbild av verksamheten hos den som åstadkommit handlingarnas framväxt. Under Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens tillvaro har verksamheten förändrats kraftigt vid särskilt en tidpunkt, och några ord behöver därför sägas allmänt om arkivets karaktär. Som nämndes ovan var akademien från sin start en integrerad del av statsförvaltningen och handlade frågor för Kungl. Maj:ts räkning. Detta faktum har givetvis satt sin prägel på arkivet och medverkat till att ge det en nationell profil. Under loppet av 1800-talet ökade dock denna förvaltningsdel i omfattning på ett sådant sätt att statsmakterna fann för gott att den 13 december 1889 inrätta Kungl. Lantbruksstyrelsen. Denna skulle fortsättningsvis handlägga många av de ärenden som akademien tidigare skött. Det är förklaringen till att arkivet i dag innehåller en lång rad avslutade serier av handlingar. Det innebär också att fortsättningen av dessa typer av ärenden kan återfinnas i Lantbruksstyrelsens arkiv, som i dag till sina äldre delar förvaras på riksarkivet. När så är fallet kommenteras det i arkivöversikten. I samband med inrättandet av Lantbruksstyrelsen överfördes också en del äldre material, bl a rörande fiskeriintendentens och hans assistenters göromål. Kvar i akademiens arkiv finns i dag mycket litet om denna del av verksamheten. Akademien kan därmed betraktas som Lantbruksstyrelsens direkta föregångare, den senare för övrigt tillkommen tio år före Jordbruksdepartementet.

Tiden fr o m 1890 har arkivet därmed en helt annorlunda karaktär än de föregående åren. Det nära samröret med hushållningssällskapen åtföljde Lantbruksstyrelsen fram till 1948. Då kom vissa av hushållningssällskapens arbetsuppgifter att handläggas av de nybildade statliga lantbruksnämnderna. Akademiens namnbyte 1956 från Kungl. Lantbruksakademien till Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, har inte avsatt samma brott i akademiens arkivbildning. Från 1990 har akademiens arkiv fått en ny uppläggning, som har motiverat varför denna presentation har avgränsats till åren 1813 - 1989.

SYNEN PÅ BONDEN SPEGLAD I BELÖNINGAR FÖR FÖRTJÄNSTFULLA INSATSER

Främst genom landets hushållningssällskap, men i bland också på eget initiativ eller genomskilda personers anmodan, medverkade akademien till utdelandet av belöningar till särskiltförtjänstfulla bönder för allehanda slags insatser inom jordbruket. Tvärtemot vad man skulle kunna tro avsåg denna verksamhet inte uteslutande männens insatser. Kvinnor belönades försärskild flit inom den hushållsliga sfären, t ex textil- eller matberedning. Det är heller inte frågaendast om jordbrukande ståndspersoner; flera olika sociala grupper är representerade.

När belöningar skulle utdelas skedde det efter ett slags remissförfarande, därhushållningssällskapet till akademien inkom med förslag på personer. Ett förslag motiveradesalltid utförligt och ger därigenom, även om materialet delvis uppvisar stereotypa motiv,möjligheten att skapa en bild av synen på hur en "ideal" bonde eller bondhustru bör varabescaffad. Förutom motiveringarna, som lämnats av förslagsgivarna, förekommer iblanddessutom olika slags intyg, som syftar till att styrka personens lämplighet.

Handlingarna kring detta belöningsgivande återfinns dels bland de Inkomna skrivelserna (serie E II), dels i Akademiens sammankomstprotokoll (serie A I a). Efter 1827 kan dealfabetiska registren till de Kronologiska diarierna (serie C I) utnyttjas. Även in i vår tid delarakademien ut belöningar på motsvarande sätt till särskilt driftiga jordbrukare (serie A I b).Jämför förteckningen över belöningar (serie D VI).

Frågor

Med detta material som underlag borde det vara möjligt att både skapa ett slags kvantitativöversikt över vad som belönades och med vilka motiveringar, och att mera i detalj studera vadde enskilda åstadkommit. De olika intygsgivarnas och förslagsställarnas identitet kan också vara av intresse. Möjligen ger dessa en bild av en sockens sociala struktur, där förvisso prästen i detta sammanhang intar en särställning, åtminstone i kombination med en närmare studie i kyrkobokföringen för respektive orter.

Med kunskap om personernas sociala hemvist kan också möjligen olika "synsätt" på bonden framtona: prästens, lantmätarens, grannens. Möjligen skulle det kunna finnas en gradskillnad i belöningsgivandet mellan akademien och hushållningssällskapen, de senare utan åtminstone en direkt knytning till staten. Belönas alltid samma saker av akademien och hushållnings- sällskapen, eller speglar akademiens belöningar mer en renodlat "statlig" uppfattning om vad som är berömvärdt.

SOCKENBESKRIVNINGAR OCH RESEBERÄTTELSE

Etnologer och historiker har ofta utnyttjat den typ av material som med ett samlingsnamn kan benämnas sockenbeskrivningar. Till denna grupp angränsar också olika slags reseberättelser. Två yrkesgrupper framtonar särskilt starkt när det gäller initiativen till sockenbeskrivningarna: prästerna och lantmäterna. Många har också skrivits av lanthushållare, d v s ofrälse ägare till större jordbruk. Olika syften ligger bakom, men ett mycket viktigt sådant är insamlandet av kunskaper om näringarna, särskilt jordbrukets förutsättningar och avkastning. Detta ligger väl i linje med fysiokratismens syn på jordbrukets uppryckande som den viktigaste vägen till en ekonomisk utveckling av landet.

Sockenbeskrivningarna utmärks av en relativt fyllig beskrivning av olika företeelser på en viss ort, ofta med utgångspunkt från en frågelista. Sannolikt också av en rad textmässiga schabloner. Präster och lantmätare har agerat i sin egenskap av statens lokala ämbetsmän och "dokumenterat" en ort. Detta utesluter inte att många av detta slags beskrivningar från hela landet (inklusive Finland) har ett förvånansvärt personligt språk, som på ett livfullt sätt samtidigt ger en inblick i den enskilde författarens tankevärld. Även om det är "bygder", län eller landskap som behandlas, utgör grundmaterialet ofta beskrivningar från socknar. Det gäller även de "landshövdingeberättelser" som för vissa år ingavs till akademien. Jämför avsnittet nedan om jordbruksstatistik.

Akademien hade ett särskilt inflytande på sättet att skriva sockenbeskrivningar. Genom statistiska avdelningens chef Carl Fredrik Akrell utformades formulär och frågelistor till sockenbeskrivningar och "landshövdingeberättelser". Ett uttalat syfte var att det skulle vara möjligt att återge en kvantitativ bild av jordbrukets läge i riket.

Även om akademiens verksamhet inleddes först 1813 förekommer inte ringa mängder material av den här typen avseende äldre tider. Sannolikt utgör de rester av den samling av topografica som S G Hermelin under 1700-talet hopbragt, och som 1823 av Hermelins söner överlämnades som gåva till akademien. Det bör observeras att delar av denna samling senare kommit att överlämnas till riksarkivet respektive Kungl. biblioteket.

Flera av de sockenbeskrivningar och reseberättelser som ingår i akademiens arkiv har också publicerats. Jämför t ex Hebbes bibliografi över svensk lantbrukslitteratur. Några har också omtryckts med tillfogade kommentarer, eller tryckts långt efter sin tillkomst. Det kan dock vara av väsentligt intresse att jämföra de publicerade beskrivningarna med de otryckta versionerna. I en del fall har de ingivits till akademien utan anmodan, i bland med kommentarer av upphovsmännen som bl a berör bakgrunden till skriftens tillkomst mer i detalj.

Sockenbeskrivningar och reseberättelser förekommer dels bland de Inkomna skrivelserna (serie E II), Skrivelser från landshövdingarna (serie E IV a), Inkomna beskrivningar och tabeller, Sverige och vissa län (serie E IV b) dels bland Inkomna reseberättelser och tävlingsskrifter (serie E VIII a, med register i serie E VIII b). Efter 1827 kan diariets alfabetiska register utnyttjas. Några beskrivningar blev också publicerade i akademiens tidskrift (serie B II a), eller hos hushållningssällskapen. Ett slags reseberättelser för senare tid är de redogörelser akademien erhållit från resestipendiater (serierna F I a -- F III bd).

Frågor

Sockenbeskrivningarna och reseberättelserna har sitt givna lokalhistoriska intresse. Det är också metodiskt intressant med akademiens samling av sådana skrifter genom att de samtidigt är uttryck för ett slags "centralarkivstanke", d v s att på ett och samma ställe samla en stor mängd informationer från skilda delar av hela landet. Det ger tillfälle och anledning till överblickar och jämförelser mellan olika landsändar och tidsperioder. Vilken slags information ansågs vara intressant. Hur samlades den in. Vilka var de som bidrog med alster och hur bunda eller fria i förhållande till t ex en frågelista var de. Hur bearbetades den inkomna informationen och hur presenterades den. Kan "nya" frågor ställas till materialet, trots att det oftast utgör svaret på en viss frågelista, d v s hur mycket "merinformation" innehåller det. Vad säger svaren på frågelistor, inkomna reseberättelser och sockenbeskrivningar om upphovsmännen, om sakförhållanden, om samhället.

FOLKLIG UPPFINNINGSRIKEDOM

Förutom att akademien lät belöna särskilda enskilda förtjänster med guldmedaljer eller jetonger eller pengar, gick en inte föraktlig tid åt till utlysandet av tävlingar i skilda ämnen som bl a presenterades i utrop i akademiens tidskrift (serie B II a) samt i Post- och Inrikes Tidningar.

Med denna metod har till akademiens arkiv samlats en stor mängd spännande handlingar som framför allt detaljerat berättar om olika slags fantastiska jordbruksmaskiner, odlingsidéer, byggnader, skogsskötsel, bokföringsmetoder, jordklyvning eller sättet att bäst låta värdera fastigheter, metoder att tillverka olika produkter som matvaror eller bränslen. Tävlingsarnas teman avspeglar att jordbrukets omvandling under det tidiga 1800-talet inte endast handlade om uppodling av ny mark, utan också om att finna på nya metoder att göra saker och ting - såväl inom det praktiska jordbruksarbetet som t ex bokföring eller varuproduktion. Allt med jordbrukets ökande avkastning i sikte.

Tävlingsteman bestämdes av akademien själv eller på förslag från hushållningssällskapen eller enskilda. På så sätt speglar de även vad som ansågs vara värdefullt att förbättra. Bidragen ingavs till akademien inom bestämda tidsramar, anonymt men med upphovsmännens namn och hemort i ett med lack förslutet kuvert. Varje bidrag hade ingivits under ett "motto", ofta en latinsk sentens, vilket i de fallen sannolikt döljer präster eller andra lärde bakom. Det vore en viktig forskningsuppgift att närmare granska och kvantifiera uppgifter från detta material, även om det till viss del fordrar våld mot arkivhandlingarna i de fall de förslutna namnkuverten inte tidigare har brutits. Dessvärre har en del av de identitetsavslöjande kuverten avlägsnats.

De inledande raderna till ett tävlingsbidrag på frågan : "vilka äro de odlingsföretag, som

förnämligast synas genom lån eller allmänna understöd böra befrämjas". Anonym författare. [E II : 3, 1822.] som det heter i akademiens sammankomstprotokoll, "förvaras av sekreteraren". Dessa tävlingsbidrag lär få förbli evigt anonyma, om de inte kan spåras t ex via akademiens eller hushållningssällskapens tryckta skrifter.

Vid akademiens sammankomster (serie A I a) behandlades de olika tävlingsbidragen efter en remissomgång hos respektive avdelning som yttrat sig i en promemoria och där jämfört bidragens kvalitet (serierna A III a -- A III g) samt sammanställt ett yttrande. Förutom själva tävlingshandlingarna (som finns i serie E II), till vilka bilagts ritningar eller skisser när det gäller maskiner, finns alltså relativt lätt tillgängligt sammanställningar av akademiens egna ställningstaganden. Det är dock troligen så att de till tävlingshandlingarna bifogade ritningarna är gjorda kopior, och att ytterligare en version kan finnas i hushållningssällskapens arkiv, vilket bör beaktas vid mer ingående studier som kanske fordrar större exakthet i detaljer. En förteckning över samtliga behandlade tävlingsämnen 1813-1912 finns i Juhlin Dannfelt (1913), bilaga 13. Prisfrågor fortsatte att ställas åtminstone fram till andra världskriget, om än i betydligt blygsammare omfattning. Över tiden speglas därför jordbrukets omvandling.

Frågor

Tidigare forskning har samlats kring kvantitativt material som t ex bouppteckningar och olika föremålssamlingar. Detaljkunskaper om bakgrundstankar borde vara relevant för all etnologisk forskning som studerar redskap och lokala variationer.

Tävlingskrifterna borde även kunna ge ytterligare informationer. Vad har man ansett vara viktigt att förbättra inom jordbruket. Ges motiveringar till olika förslag. Vilka är upphovsmännen och deras sociala hemvist. Vilka resurser har de föreslagna uppfinningarna fordrat. Har detta i så fall begränsat innovationsbenägenheten till de högre samhällsklasserna med större ekonomiska tillgångar, eller är det så att maskinerna befinner sig på olika tekniska nivåer beroende på vem som är upphovsman.

Är innovationerna resultatet av läsefrukter i lärda skrifter eller kommer de sig främst av egen erfarenhet. Är det möjligt att se spår av "kända" maskiner, som mera är resultatet av professionella hantverkares eller innovatörers arbete, och att då i stället se på vilka sätt maskinerna har anpassats till olika lokala eller personliga behov. Kan materialet med andra ord ge en ny relief åt den eviga frågan om vilka grupper i samhället som är innovativa: bönderna själva eller de högre stånden.

BORGERLIG UPPFINNINGSRIKEDOM

Bland tävlingshandlingarna finns också bidrag som kan urskiljas som "borgerliga" i förhållande till de som författats av bondeklassens medlemmar, som kan kallas "folkliga". Liksom är fallet med sockenbeskrivningarna är det påtagligt att prästerna här spelar en viktig roll. Liksom bönderna var de ju verksamma inom jordbruket, om än på andra villkor. Prästerna synes i hög grad ha intresserat sig för jordbrukets bokföringsfrågor, värdering av fastigheter etc. Men de förekommer sannolikt även bland de olika tekniska uppfinningarnas upphovsmän. Prästernas omedelbara vinning av en stigande jordbruksavkastning låg i förhöjda tionden.

Vad gäller handlingarnas placering i arkivet, se avsnittet om Folklig uppfinningsrikedom ovan.

Frågor

Vilken roll har prästerna spelat på lokalplanet när det gäller tekniska innovationer. Går det att spåra eventuell påverkan från t ex lärda skrifter - är prästernas innovationer främst resultatet av läsefrukter eller egen, praktisk erfarenhet. Framkommer några motiveringar till maskinernas utformning. Vilken "självbild" ger upphovsmännen. Förekommer egna kontrasteringar gentemot böndernas uppfinningar.

Vilken bild av innovationers spridning ger materialet i sin helhet, lagt sida vid sida. Hur ser den bilden ut i jämförelse med t ex bouppteckningars bild av redskapsspridningen.

TEKNIK FÖR JORDBRUKET - KUNSKAPER FÖR TIDIG SVENSK VERKSTADSINDUSTRI

Den tekniska kompetens som tidigt knöts till akademien med syftet att understödja jordbrukets praktiska arbete genom tillverkning av maskiner och redskap, både i full skala och i form av modeller, sammanfaller till stora delar med den tidiga svenska verkstadsindustrins. Det innebär att i akademiens arkiv finns handlingar som beskriver deras tidigaste verksamhet, vid Centralverkstaden och vid Experimentalfältet. För att nämna de mest kända: Abraham Niclas Edelcrantz, Fredrik och Peter Andreas Blom, J W Gerss samt den från England inhämtade Samuel Owen.

Den tidigaste tekniska utbildningen kan också sporadiskt följas, t ex genom de årsberättelser från Mekaniska skolan med elevförteckningar som ingavs till den mekaniska avdelningen.

Industrihistoriskt intressanta handlingar förekommer i Akademiens sammankomstprotokoll (serie A I a) , Mekaniska avdelningens protokoll (serie A III d) , Akademiens tidskrift (serie B II a), Inkomna skrivelser (serie E II), Handlingar och räkenskaper rörande Experimentalfältet (serierna FVII ba, G I aa, G I ab, G III, G IV, G V, G VI, G VII a, G VII b, G VIII, Ö XXIX). Tekniska beskrivningar förekommer dessutom ofta i Akademiens tidskrift (B II a).

Frågor

Personbiografiskt intressanta sammanställningar torde vara möjliga att göra kring det för industrihistorien relevanta persongalleriet. Genom Akademiens sammankomstprotokoll och särskilt Mekaniska avdelningens protokoll bör det framgå varifrån uppslag hämtats och hur idéer kunde knytas samman med skickliga hantverkare.

Tankar om redskapens och maskinernas användning - sambandet mellan fysiokratismens ideal och akademiens tonvikt vid praktisk utövning.

[Litteratur](#)

HUSDJURSAVELNS FRÄMJANDE

Försöken att förbättra det svenska jordbrukets förhållanden och avkastning på olika fält avsatte inte bara arbeten på det tekniska och ekonomiska området. Försök gjordes också t ex med att förändra och förädla den svenska husdjursstammen. 1844 beslöt staten att inrätta speciella avelscentra, så kallade stamholländerier för nötkreatur och stamschäferier för får. Denna verksamhet blev dock inte lyckad, avkastningen blev dålig och olika djursjukdomar följde med importen av olika djurraser, varför den upphörde redan 1873 med undantag av Alnarps holländeri för korthornsrasen som fungerade ett litet stycke in på 1900-talet.

I akademiens arkiv finns två arkivserier, F VIII avseende stamschäferierna och F IX avseende stamholländerierna, som akademien hade överinseende över. Vidare behandlas ärenden i Akademiens sammankomstprotokoll (serie A I a). Föregående uppslag visar L. Hofman Bangs reserapport från besök vid stamschäferierna 1852 [F VIII : 3].

Jfr även Sveriges Allmänna Fjäderfäavelsförenings arkiv!

Frågor

Vilken bild av denna parentetiska verksamhet ger de till akademien ingivna rapporterna och korrespondensen. Vilken roll intog akademien.

[Litteratur](#)

LANTBRUKETS BYGGNADER

Det tekniska intresset innefattade även lantbrukets byggnader. Det speglas både i inkomna

tävlingsskrifter och i diskussioner och inlägg i akademiens tidskrift. Tidskriften innehåller en rad renritade ritningar och planskisser över olika slags ekonomibyggnader. Arkivets tävlingshandlingar är ofta vackert kolorerade, och har detaljerade beskrivningar av byggnadernas tänkta funktion.

Inkomna tävlingshandlingar finns i Inkomna skrivelser (serie E II) och Akademiens tidskrift (serie B II a).

Tablå över en fähusbyggnad, publicerad i Kongl. Svenska Landtbruks-Akademiens Annaler 1813 [B II a : 1].

Frågor

Vilka bilder och "ritningar" av ekonomibyggnader spreds av akademien. Hur såg bakgrundsresonemangen ut, togs hänsyn till redskaps- och maskinutvecklingen enbart, eller även t ex hänsyn till djuren och människorna. Varifrån kom influenserna.

Litteratur

EXPERIMENTALFÄLTET OCH MODELLSAMLINGEN

Akademiens förste direktör, Abraham Niclas Edelcrantz, fick ett stort inflytande över den tidigaste verksamheten bl a genom att sannolikt vara upphovsman till akademiens stadgar. För honom låg tyngdpunkten i den unga akademiens uppgifter helt på det praktiska. Det gällde att genom framtagandet av nya och bättre redskap och maskiner, nya växtföljder, nya växtsorter och med kunskaper om växtnäringens betydelse skapa nya metoder för jordbruket. Det skulle i första hand ske på två sätt, dels genom inrättandet av en Centralverkstad för tillverkning av olika jordbruksredskap, dels genom anläggandet av det som skulle kallas Akademiens Experimentalfält vid Skeppsbroäng nära Frescati, norr om Stockholm. Först genom omvandlandet av teoretiska kunskaper till praktiska försök kunde något värdefullt delges det svenska jordbruket.

I ett slags försvarsskrift för Experimentalfältet uttrycker Edelcrantz på sin dödsbädd några "Strödda tankar om Kongl. Landtbruks Akademiens praktiska föremål och dess Experimental Fält", som sannolikt har nedtecknats av sekreteraren Rutström. Edelcrantz säger: "Det förnämsta af dessa föremål i allmänhet är, att samla och pröfva dels egen, dels andras erfarenhet. Akademiens förnämsta medel dertill ligger uti dess Experimental Fält, och Modellkammaren samt dessas rätta användande. [...] Att upphäfva Experimental Fältets bestämmelse och inrättning vore att upphäfva sjelfva Akademien, eller att reducera denna Stiftelse till en vanlig ekonomisk Societet. Det vore göra densamma oförtjent på Höge Stiftares och Regeringens kraftiga Beskydd samt Svenska Jordbrukares uppmärksamhet." [Kungl. biblioteket, handskriftsamlingen, X 389.]

Trots ekonomiska svårigheter och stundom motsatta viljor inom akademien fortgick arbetet vid Experimentalfältet, som kom att bli en av akademiens viktigaste insatser för jordbrukets främjande. Marken tillskrevs akademien 1814 och experimentverksamheten fortgick till 1963 när marken och byggnaderna kom att övergå till annan användning i samband med Stockholms universitets tillkomst.

Verksamheten bedrevs som en avdelning till 1834, när den delades i en lantbruksavdelning och en avdelning för trädgårdsskötsel. 1864 tillfördes det kemiska laboratoriet som tidigare huserat i staden varigenom den agrikulturkemiska avdelningen bildades. 1886 tillkom ännu en avdelning, den växtfysiologiska. Senare, år 1905, ombildades alla avdelningar med undantag av trädgårdsavdelningen till en Centralanstalt för försöksväsendet på jordbruksområdet. I samband med detta tillkom även avdelningar för husdjursskötsel, mejerihushållning och bakteriologi.

I akademiens arkiv finns mycket material till beskrivning av Experimentalfältets verksamhet. I sig skulle det vara en betydande uppgift att skriva dess historia. Eftersom arkivet synes vara ogallrat i hög grad, vore det möjligt att uppnå en hög detaljeringsgrad beträffande Experimentalfältets uppbyggnad, funktion och utveckling. Handlingar förekommer i Akademiens sammankomstprotokoll (serie A I a), Mekaniska avdelningens

protokoll (serie A III d), Akademiens tidskrift (serie B II a), Inkomna skrivelser (serie E II). Särskilda serier som gäller Experimentalfältet är F VII ba, G I aa, G I ab, G III, G IV, G V, G VI, G VII a, G VII b, G VIII, Ö XXIX.

I akademiens museum samlades modeller och fullskaliga maskiner och redskap. Jämför avsnittet nedan om Akademiens Lantbruks- och fiskerimuseum. De ingår numera i Nordiska museets samlingar, dit de överfördes 1969. Vid Nordiska museet finns dels den gamla katalogen kvar, dels också en nyskriven föremålskatalog med fotografier av föremålen. Där är det möjligt att söka t ex efter olika typer av maskiner. Tillsammans med arkivets uppgifter borde det vara möjligt att göra undersökningar av enskilda maskintyper, särskilda maskinsamlingar inom museet, och göra jämförande studier mellan föremålen och de erfarenheter som akademiens folk tyckte sig kunna få ut av dem. Frågor Hur samlades kunskaper om nyheter på jordbruksområdet och hur omvandlades de till praktisk prövning vid Experimentalfältet. Varifrån införskaffades nödvändigt material och behövliga modeller för nya maskiner. Hur utnyttjades de modeller som tillverkades, kanske som förebilder för maskiner i full skala att tillverkas vid hushållningssällskapen. Fanns andra användningsområden.

Fördes tankarna bakom maskinernas konstruktion fram explicit, togs någon ekonomisk hänsyn, var de tänkta för användning vid någon särskild typ av jordbruk, större gårdar eller även mindre. Litteratur Juhlin Dannfelt, H. 1913. Lantbruksakademien 1813-1912 samt Svenska lanthushållningen

Litteratur

SOCKENMAGASINEN OCH JORDBRUKSKREDITER

Frågor som behandlar jordbrukets ekonomi och institutionella kreditförhållanden förekommer i en del olika sammanhang. Akademiens tidskrift innehåller en rad artiklar som behandlar särskilda teman, några av tävlingsskrifterna har teman som tar upp värderings- och finansierings- liksom bokföringsfrågor. Akademien bedrev en egen utlåningsverksamhet för finansiering av t ex sjösänkingsföretag eller jordbruksutbildningsinstitut, och under ett tiotal år hade akademien det övergripande greppet om sockenmagasinens låneverksamhet i hela landet, innan det överfördes till respektive länsstyrelse. Akademien var också remissinstans i samband med beviljandet av de statliga odlingslån som riksbanken utanordnade. Vidare behandlas ekonomifrågor i en del av sockenbeskrivningarna som svar på delvis andra frågor, t ex om enskiftets verkningar.

Akademiens intresse för jordbrukens ekonomi hade som utgångspunkt att söka bidra till en utveckling av den ofta bristfälliga bokföringen vid t ex godsens eller andra större jordbruk. Där saknades ofta möjligheter till en överblick av produktionskostnader och t o m aktuellt resultat. Genom det material som i detta sammanhang samlades in bör det vara möjligt att skapa en bild av de ideal som akademiens tjänstemän ville förespråka, att se de källor som utnyttjades, både svenska och utländska. I det senare fallet är även de översättningar som akademien lät bekosta av olika verk av intresse.

Intresset för jordbruksfastigheters värdering sammanhänger delvis med grundförutsättningarna för en utveckling av en institutionell kreditmarknad, som är effektiv för jordbrukets behov. Flera tävlingsskrifter ingavs, men knappast någon ansågs uppfylla de förväntningar akademien ställt. Vid tiden för akademiens tillkomst fanns ingen egentlig institutionell kreditmarknad anpassad till jordbruket. Denna tid dominerade ännu den privata reverslånemarknaden. Mot den bakgrunden kan möjligen akademiens engagemang hos enskilda bönder med krediter för bl a sjösänkning vara intressant att följa, även om dess omfattning torde ha varit begränsad.

För en tioårsperiod kan spannmålsmagasinens verksamhet överblickas rätt väl genom de tabell-sammanställningar och grunduppgifter som inkom till akademien i enlighet med ett Kungl. brev av den 30 juni 1832. Uppgifterna har delvis utnyttjats av Karl Åmark i dennes avhandling, men han byggde på de avskrifter och sammanställningar av uppgifterna som ingår i Statskontorets arkiv (förvarat på riksarkivet).

Material rörande bokförings- och värderingsfrågor förekommer bland inkomna

tävlingsskrifter (serie E II). Tillhörande resonemang inom akademien kring dessa samt uppgifter om beviljade krediter förekommer i akademiens sammankomstprotokoll (serie A I a). De senare behandlades även av räkenskapsavdelningen (serie A III g).

Sockenmagasinen behandlas dels i den allmänna serien Inkomna skrivelser (serie E II), dels i specialserien med Inkomna uppgifter rörande sockenmagasinen (serie E IV c). Länsvisa sammandrag av sockenmagasinens verksamhet meddelas även från landshövdingarna i deras berättelser (serie E IV a). Samlade uppgifter om pågående kreditengagemang från akademiens sida framkommer ur huvudböckerna (serie G I aa och G I ab).

Översättningar av utländsk litteratur behandlas vid akademiens sammankomster (serie A I a) och äldre litteraturinköp jämte en del tankar om motiven bakom biblioteket finns bland handlingar angående biblioteket (serie F V a och F V b).

För modernare tider förekommer i arkivet efter Lantbruksakademiens ekonomiska forskningskommitté bl a en rad driftsstudier för stora och medelstora gårdar (Lantbruksakademiens ekonomiska forskningskommitté, serie F I). Modern företagsledning inom jordbruket behandlas i en del av akademiens arbetsorgan (serie F XI e).

Frågor

Det borde vara möjligt att bilda sig en rätt god uppfattning om de ideal akademien förmedlade kring jordbrukens bokföring, deras ursprung och motiveringar. Arbetsområdet visar på akademiens intresse inte bara för redskapsteknikens eller nyodlingens betydelse, utan även för olika "institutionella" förändringars betydelse för jordbrukets utveckling.

Attityder till jordbrukets skuldsättning, synen på krediter, tankar om hur jordbruksföretagen bäst skall finansieras borde framkomma, vilket kunde ha sitt intresse genom att akademien spelade en väsentlig roll för det svenska jordbruket genom sin kunskapsspridning. Vilka förhållningssätt spreds genom akademiens tidskrift.

I sin egenskap av ett slags föregångare till sparbanksrörelsen vore närmare studier av sockenmagasinsrörelsen intressanta. Länge var sockenmagasinens spannmålsutlåning det enda institutionella kreditalternativet som fanns på sockennivå, om man undantar kyrkokassan och fattigkassan. Uppgifter om sockenmagasins bildande, initiativtagare, omfattning etc borde i kombination med en studie av en sockens sociala och ekonomiska struktur kunna säga oss något om vilka de var som i socknarna bedrev verksamheten. Trots flera kungliga påbud 1700- talet igenom, fick rörelsen inget större genombrott förrän mot slutet av 1700-talet och början av 1800-talet. Sammanföll den grupp bönder som intresserade sig för sockenmagasinen med "sockenbankirerna", de som svarade för väsentliga delar av den privata kreditmarknaden, eller var de konkurrerande grupper. Vilken roll fick sockenmagasinen i förhållande till den privata kreditsektorn, som den t ex speglas genom bouppteckningar. I den mån sockenmagasinens egna arkiv förkommit, och därmed saknas i respektive sockens kyrkoarkiv (hos landsarkiven), kan akademiens material ha ett stort värde, förutom genom den nationella överblick materialet medger.

Litteratur

STATISTISKA UPPGIFTER OM JORDBRUKET

Att fånga jordbrukets förhållanden för att omvandla dessa till en statistisk överblick var en viktig del av akademiens uppgifter. Det skedde inte sällan genom insamlandet av ett relativt brett underlag, i bland i annan regi än akademiens och då överlämnat till akademien för behandling från Kungl. Maj:t. Hit hör bl a landshövdingeberättelser för vissa år (serie E IV a), diverse inkomna beskrivningar och tabeller (serie E IV b), uppgifter om sockenmagasinen (serie E IV c) men också skrivelser från hushållningssällskapen (serie E V) samt uppgifter om fisket (serie E IX d). Till underlag för statistiska bearbetningar ligger också inkomna sockenbeskrivningar, som var resultatet av från akademien utsända frågelistor.

En del sammanställningar synes också ha inkommit men inte omedelbart utnyttjats, t ex

skrivelser från lantbruksingenjörerna (serie E VI), skrivelser från kemiska stationer och frökontrollanstalter (serie E VII c), inkomna utredningar rörande skogsbärens förekomst (serie E IX c). Vissa statistiska sammanställningar gjorda av akademien skulle publiceras i Post- och Inrikes Tidningar (Inrikes Tidningar; Stockholms Post- och Inrikes Tidningar; Sveriges statstidning som den också har kallats under skilda tidsperioder).

Frågor

Det statistiska underlag som föreligger jämte publicerade uppgifter i akademiens tidskrift (serie B II a), borde vara ett intressant kompletterande material till andra, större sviter av jordbruksstatistik för skilda tider. Möjligen har det till akademien inkomna materialet ett förhållandevis högre kvalitativt värde, beroende på sin delvis berättande karaktär.

Eventuellt kunde det vidare ha ett intresse att systematiskt jämföra skilda uppgifter i landshövdingeberättelserna med hushållningssällskapens berättelser för att finna likheter, eller tendensiösa skillnader mellan statlig och enskild rapportering från landsorten. Låt vara att flera sällskap hade landshövdingen till ordförande. Flertalet av de till akademien ingivna berättelserna från hushållningssällskapen torde återfinnas tryckta i respektive sällskaps handlingar.

[Litteratur](#)

PERSONBIOGRAFIER OCH INDIVIDEN SOM ARKIVBIBLIOGRAFISK UPPSLAGSÄNDA

Med akademiens galleri av personer verksamma inte bara som experter på jordbruksområdet, utan i många fall inom andra t ex tekniska eller vetenskapliga verksamheter, lämnas genom matrikelmaterial en del upplysningar av biografiskt intresse. Ofta förekommer även avbildningar, pressklipp och annat som samlats kring ledamöter och tjänstemän.

Det faktum att många av dessa personer ofta var verksamma på andra fält, gör att material av deras hand kan förekomma på andra håll, i andra arkiv eller samlingar av handlingar. Svenskt Biografiskt Lexikon innehåller flera artiklar, där hänvisningar till olika institutioner lämnas. Eftersom detta material, vare sig det gäller manuskript, brev eller annat, kan ha relevans även för akademien bör kännedomen om enskilda personers biografi utnyttjas som en uppslagsbok till ytterligare material.

I akademiens arkiv finns det personbiografiska materialet relativt väl samlat i några serier (D I a -- D II e samt K I a -- K I d), även om ett enhetligt register saknas. En ingång, förutom ledamotsnummer, är det register som finns bland matriklar över svenska och utländska akademiledamöter (serie D I a, volymerna 1-2 och 5). Personmatriklarna ger hänvisningar till andra handlingar i akademiens arkiv.

Frågor

Att närmare utreda t ex Jöns Jacob Berzelius' roll inom akademien torde ha sitt givna intresse. Det faktum att han under en lång rad år var Vetenskapsavdelningens föreståndare undanskuggas ofta helt av hans roll inom t ex Kungl. Vetenskapsakademien.

Andra personligheter av speciellt intresse i akademiens tidigaste persongalleri är: Carl Fredrik Akrell, föreståndare för den statistiska avdelningen, Abraham Niclas Edelcrantz, akademiens förste direktör, Edward Nonnen, grundaren av Sveriges första lantbruksinstitut och Per Adolf Granberg, akademiens andra sekreterare som med sin enda hand skrev åtskilliga av akademiens protokoll med sin tydliga piktur, var en "känslfull rimmare", envis och skarp i sin roll inom förvaltningskommittén och ovän med sin chef, direktören Poppius (som för övrigt var Berzelius' svärfar).

Något senare figurerar inom akademien Theodor Odelberg, uppvuxen på Enskede gård söder om Stockholm och senare landets förste jordbruksminister, och Herman Nilsson-Ehle, en internationellt ryktbar ärftlighetsforskare och botanist.

[Litteratur](#)

LANTBRUKSAKADEMIENS EGEN HISTORIA

Ett självskrivet användningsområde för akademiens arkiv är att utnyttja det för akademiens egen förvaltningshistoria. Det kan gälla den formella organisationens innehåll, tjänstemännens historia, akademiledamöternas biografier, akademien som en del av statsförvaltningsapparaten, synen på akademiens verksamhet i press och från politiskt håll, akademiens byggnader, bibliotekets uppbyggnad, akademiens utländska kontakter - både förr och nu.

Handlingar för sådana uppgifter finner man främst i akademiens olika protokollsviter (serierna A I a -- A V), akademiens tidskrift (serie B II a), pressmeddelanden (serie B III), tryckta och otryckta matriklar (serierna B IV, D I a -- D II c jämte K I a -- K I d), akademiens inventarieförteckningar (serie D VII b), skrivelser från Kungl. Maj:t (serierna E I a -- E I b), inkomna skrivelser och korrespondens (serierna E II och E III), stadgar för akademien och dess fonder (serie F IV a), bibliotekets handlingar (F V a -- F V e), handlingar angående akademiens byggnader med Enaförholm och Barksäter (F VI a -- F VI d), utländska forskarkontakter etc (serierna F X a -- F X c), högtidssammankomster, exkursioner, konferenser, olika arbetsorgan (serierna F XI a -- F XI f), räkenskaper (serierna G I aa -- G III), fotografier (K II a - K II b), samt inte minst samlingen av pressklipp (serie Ö VII).

Frågor

Akademiens äldre historia är relativt väl beskriven, inte minst av Herman Juhlin Dannfelt. Men flera områden skulle sannolikt kunna specialstuderas, som t ex akademiens tjänstemän och ledamöter. Någon samlad biografi eller översikt över dessa finns inte idag.

Akademiens verksamhet har ofta varit utsatt för kritisk granskning från politiskt och andra håll. Olika reaktioner på detta inom akademien skulle vara intressanta att studera, kanske särskilt i samband med Kungl. Lantbruksstyrelsens bildande.

Hur har akademiens roll som förmedlare av utländska impulser förändrats över tiden, är dess innehåll och inriktning densamma.

Litteratur

AKADEMIENS LANTBRUKS- OCH FISKERIMUSEUM

Akademien erhöll tidigt en del äldre föremålssamlingar, bl a härrörande från den Kungl. modellkammaren, Kungl. Patriotiska Sällskapet och Christopher Polhems maskinsamling. De kompletterades med andra samlingar, t ex den tekniskt kunnige Abraham Niclas Edelcrantz' egna modeller. Senare tillkom Götrik von Schéeles modellsamling. Från 1838 huserade samlingarna i akademiens huvudbyggnad på Experimentalfältet, de flyttades 1867 till en lokal i Tekniska skolans då nyuppförda byggnad vid Mäster Samuelsgatan 36. Samlingarna flyttades därefter 1895 till en fastighet vid Luntmakargatan 4 för att 1905 komma till akademiens för ändamålet särskilt uppförda museum vid Experimentalfältet, med arkitekten Erik Josephson som upphovsman. I detta hus, fortfarande beläget invid nuvarande Stockholms universitet, fanns museet uppställt till 1969 då samlingarna överfördes till Nordiska museet.

Under årens lopp skedde kompletteringar till museisamlingarna, bl a med maskiner som provats på Experimentalfältet.

Vid Nordiska museet finns idag hela samlingen, inklusive en fiskeridel. Förutom den gamla katalogen och en rad PM och andra handlingar, finns akademiens museum förtecknat i den aktuella föremålskatalogen, med avfotograferingar av föremålen samt ingår i museets föremålsdatabas. I akademiens arkiv finns många dokument som redogör för museets tillkomsthistoria, föremålens förvärv och tankar om föremålens praktiska användning.

I akademiens arkiv finns dessa handlingar främst i sammankomstprotokollen (serie A I a), förvaltningskommitténs protokoll (serie A II a), lantbruksavdelningens och mekaniska avdelningens protokoll (serie A III a och A III d). Förteckningar över föremål som förvärvats förekommer dels bland inkomna skrivelser (serie E II), dels bland verifikationerna (serie G III och G VII a). En uppslagsända till de senare är huvudböckerna (serie G I aa och G IV). Museibyggnaden behandlas särskilt i serien handlingar angående lantbruksmuseet (serie F VII c). Spridda fotografier finns i serien övriga fotografier (K II a) och en särskild svit av porträtt av Experimentalfältets tjänstemän innehåller en del miljöbilder (Ö XV). Frågor Tillsammans utgör föremålssamlingen och arkivets många uppgifter ett givet forskningsfält för dem som är roade av föremålsforskning. Ett "museiämne" vore att granska vilka strategier som användes för museets uppbyggnad, syftena bakom museet, tankarna om föremålens användning, eller att skriva lantbruksmuseets historia. Några av akademiens tjänstemän, t ex Edelcrantz, hade särskilda tekniska intressen som vore spännande att närmare beskriva utifrån föremålssamlingarna.

Litteratur

VÄXTNÄRINGSFORSKNINGEN

Intresset för artificiella gödningsmetoder fanns redan tidigt inom akademien. I arkivet kan en första inkörsport vara de handlingar som samlats kring salpetersjuderinäringen (serie E IX a). Hit gick visserligen relativt små kvantiteter kväve, men dessa gick alltså jordbruket miste om. Under 1800-talet startade tillförsel också av fosforgödningsmedel, t ex benmjöl och superfosfat. Det samma var fallet med Guano och Chilesalpeter.

Men den stora frågan gällde hur man skulle kunna tillgodogöra sig luftens kväve. Detta klarade endast baljväxterna, varför behovet av kväve till spannmål och rotfrukter var stort. Denna strävan lyckades norrmännen Birkeland och Eyde med 1903, då de industriellt lyckades binda luftens kväve och överföra det i en form som växterna kunde tillgodogöra sig. Denna s k Norgesalpeter blev grunden för Norsk Hydro Elektrisk Kvaestoff A/S.

Redan under de första åren förekom skriftväxling mellan Experimentalfältets föreståndare Rhodin och Norsk Hydro, som bl a behandlade skördeutbytet av det nya gödselmedlet.

I slutet av 1920-talet var norrmännens ljusbågemetod utkonkurrerad av Haber-Boschs ammoniakmetod. Det tyska IG Farben blev hälftenägare i Norsk Hydro, när detta företag köpte den nya metoden och produkten kallades nu Kalksalpeter Norig. I Sverige representerades denna av firma H. Lickfett i Stockholm, som under 1930-talet anställde agronomen Arne Hansson. 1942 bildades Gödsel- och Kalkintressenternas Samarbetsdelegation (GKS), som utgav tidskriften Växtnärings-Nytt. För att öka forskningen på området bildades 1954 Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning (SV), med nära knytning till akademien.

SV-stiftelsen är en egen juridisk person och har därför en egen arkivförteckning. Från arkivet tycks ingen information av vikt ha gallrats sedan stiftelsens tillkomst 1954. Däremot saknar arkivet ämnesingångar. Från 1963 finns ett kronologiskt diarium (serie C1) till handlingarna (serien Akter E1A), som är ordnade strikt kronologiskt. Styrelseprotokollen (serie A1A) utgör i sig ett slags ämnesreferenser till handlingarna, med kontinuerliga hänvisningar dem emellan, men kännedom om ungefärlig tidsperiod är ändå väsentlig för att kunna utnyttja arkivet. Serien Årsberättelser (serie F7) ger en samlad årsvis överblick av verksamheten. Arkivet innehåller vidare en del arbetsmaterial och utkast samt inkomna slutredogörelser med kronologiska förteckningar (serie F3A och F3B).

Frågor

En spännande aspekt av ämnet växtnäring i Sverige är möjligheten till relativt snar överblick över både forsknings- och industrisidan, eftersom de innefattades av ett relativt fåtal experter på sina fält. SV-stiftelsens mycket välbevarade arkiv borde medge ett närgånget studium av många av de centrala frågorna inom växtnäringsfältet.

Litteratur

JORDBRUKSUTBILDNINGENS INSTITUTIONER OCH FÖRGRUNDSGESTALTER

Sverige fick sitt första lantbruksinstitut 1834. Vid Degebergs lantbruksinstitut i Västergötland bedrev Edward Nonnen både praktisk och teoretisk utbildning för blivande agronomer m fl. Nonnen hade redan 1828 förvärvat egendomen, och erhöll från 1834 statens ekonomiska stöd trots visst motstånd. Akademien bistod Nonnen ekonomiskt och erhöll löpande rapporter från Degeberg. Verksamheten vid institutet upphörde 1852, och lantbruksskolan flyttades till Klagstorp 1863. Förutom högre jordbruksutbildning hade Degeberg tillverkning i närmast fabriksmässig skala av jordbruksmaskiner.

Handlingar rörande Degeberg och Nonnen finns bland skrivelserna från Degeberg (serie E VII a). Nonnens eget arkiv och fler handlingar från Degeberg förvaras i Skaraborgs länsmuseum. Andra utbildningsanstalter förekommer bland skrivelser från lantbruksläroverken och lantbruksinstituten (serie E VII b).

Frågor

Akademiens närmare samröre med Degeberg, eventuella förhandlingar med Gabriel Poppius (akademiens direktör och även president i kommerskollegium) kring finansiellt bistånd etc, borde vara möjligt att belysa, liksom att skapa en bild av de tidigaste kullarna elever, deras bakgrund osv.

Litteratur

HÄSTMEKANISERINGENS FÖRUTSÄTTNINGAR - INBLICKAR I LANTBRUKSINGENJÖRERNAS VARDAG

De statliga lantbruksingenjörerna (så kallade från år 1857) var från 1835 verksamma med att ge tekniskt bistånd åt Sveriges lantmän i frågor rörande täckdikning, avdikning, torrläggning eller bevattning. Detta skedde under akademiens kontroll. Från 1890 stod de under överinseende av Kungl. Lantbruksstyrelsen. Deras främsta uppgift var att övervaka de med statliga medel finansierade jordbruksprojekten, särskilt vid de större jordbruken. Till akademien ingav de årliga rapporter över sin verksamhet, som var knuten till avgränsade geografiska distrikt. Detta samlade material ger en nationell överblick över de särskilt betydande arbeten som blev en förutsättning för "hästmekaniseringen" i vårt land för att tunga jordbruksmaskiner skulle kunna framföras över åkrar och ängar.

Lantbruksingenjörernas årsrapporter innehåller uppgifter om vem som begärt deras hjälp, förrättningsorter, tidsåtgång i dagar, vilka arbeten som utförts (planer för växelbruk, odling av höglänt mark, omläggning av åkerjord genom täckdikning eller öppen avdikning, myr- eller kärrutdikningar, sjösänkningar, ängsvattning mm) samt behandlade arealer. Till rapporterna i tabellform finns ofta en rad anmärkningar, som mer detaljerat berättar om vilka arbeten som utförts. Jämför följande uppslag som visar en lantbruksingenjören Kempffs årsrapport 1867 för Stockholms, Uppsala och Södermanlands län [E VI : 13.]

I akademiens arkiv finns dessa årsrapporter i bland skrivelserna från lantbruksingenjörerna (serie E VI). En översikt över lantbruksingenjörernas historia har dessutom skänkts till akademien (serie Ö VIII). Se även Kungl. Lantbruksstyrelsen, Agrikulturtekniska byråns arkiv, Tekniska avdelningen, serierna D XXIV

Kortregister över förrättningsakter och ritningar till torrlägningsföretag 1841-1933, D XXV Förteckningar över beviljade statsbidrag och lån till torrlägningsföretag med anteckning om beslut 1881-1933, D XXVI Liggare över beviljade statsbidrag och lån ("sockenliggare") 1841-1933 samt F I Promemorior angående lån ur odlingslånefonden 1884-1892.

Frågor

Med lantbruksingenjörernas rapporter till grund borde en relativt detaljerad bild växa fram över de arbeten som var en förutsättning för "hästmekaniseringen" vid de större

jordbruken. Att närmare granska vilka som anlätade deras specialhjälp borde ha sitt givna intresse. Komparationer mellan olika landsändar och tidsperioder kan göras.

Litteratur

FISKE I STATSPERSPEKTIV

Under några decennier på 1800-talet fanns vid akademien underställda fiskeritillsynsmän eller fiskeriintendenter med assistenter, som hade i uppgift att ha en övergripande blick över fiskerinäringen, särskilt på västkusten. Lantbruksakademiens verksamhet innefattade alltså även vattenbruksområdet. Denna gren av verksamheten överfördes 1890 till den nybildade Kungl. Lantbruksstyrelsen. I samband med detta påfördes den nya myndigheten en hel del handlingar, som har sitt ursprung från akademiens verksamhet.

Endast en mindre del handlingar finns kvar i akademien rörande fisket, särskilt i serierna E VI och E IX d. Jfr även Fiskeriintendentens arkiv vid Göteborgs landsarkiv.

Vidare föreligger materialet alltså på Riksarkivet i Kungl. Lantbruksstyrelsens, fiskeribyråns arkiv, i serierna:

C I a Fiskeriintendentens diaries 1870-1889, E I a Kungl. brev och departementsskrivelser 1867-1882, E III Länskungörelser gällande fiskeristadgar 1855-1889, E IV Länsstyrelsens resolutioner gällande flottningar 1851-1889, E V Meddelanden från utrikesdepartementet 1886-1889, E VIII a Fiskeriintendentens korrespondens 1864-1889, E IX a Berättelser, fiskeritjänstemännen 1862-1889, E IX d

Dagböcker och resplaner från fiskeritjänstemän 1866-1889, F I b Rapporter, fiskeodlingsanstalterna 1869-1889, F I c Rapporter, journaler och dagböcker rörande lax, laxöring och sik 1867-1889, F II a Insjöbeskrivningar 1880-1889, F IV In- och utförsel av fiskeriprodukter 1872-1884, F VI Loggböcker, väderleksobservationer, stormvarningar 1880-1889, F VII ba Fiskeriundersökningar, fiskeribiologiska 1873-1889, F VII bc Fiskeriundersökningar, fiskodling hushållningssällskapen 1860-1889, F VII bd Fiskeriundersökningar, anteckningar av fiskeritjänstemän 1819-1889, F VII be Fiskodling, laxfiske, kräftfiske 1876-1889, F VIII a

Statens fiskodlingsanstalt, Borenhult 1889, F XVIII Övriga ämnesordnade handlingar 1860-1889, F XIX a Utställningar avseende fisket 1866-1889, F XIX b Tryck rörande utställningar 1861-1889, H I a Fiskeristatistik, laxfiske 1860-1889, H I b Fiskeristatistik, olika slag av fisken 1868-1889 samt i serie H II Insjöstatistik

1871-1889.

Frågor

Materialet om fiskerinäringen borde ge inblickar i fiskerinäringens organisationsväsen, möjliggöra en statistisk överblick över näringens utveckling, både kvantitativt och kvalitativt. Vidare borde det vara möjligt att få en uppfattning om t ex miljöförändringar utifrån de ofta relativt detaljerade redogörelserna om skilda fiskevattnen.

Litteratur

KONTROLLVÄSENDE

Även om man brukar säga att bonden särskiljs i sitt yrkesutövande av sitt beroende av väder och vind, i sig okontrollerbara förhållanden, finns det naturligtvis många sätt på vilka människan sökt skaffa sig ett inflytande över slumpens skördar. Forskning om nya växtslag, en ökad förståelse av de kemiska förutsättningarna för konstgjord gödning och avel till ur produktions- synpunkt bättre lämpande djur är bara några exempel. Organisatoriskt tar sig denna strävan uttryck bl a i olika kontrollanstalter, som har till uppgift att väga, mäta, jämföra och även forska.

De kemiska stationerna, som för jordbrukets räkning bidrog till en viktig del av kontrollen inom jordbruksnäringen vad gäller t ex jordkvaliteter, foder och utsäde, tillkom med början 1877 i Skara, Kalmar, Halmstad och Västerås. Året därpå i Örebro, 1883 i Jönköping och Härnösand samt 1898 i Visby. Förutom de här nämnda statsunderstödda kontrollstationerna, svarade bl a hushållningssällskapen för sådan verksamhet. Frökontrollen var egentligen en något litet äldre och särskild gren av verksamheten, senare ofta organisatoriskt förenad med den kemiska kontrollen. Först kom frökontrollen till Nydala i Halland 1876.

Från början fanns ett övergripande ansvar för verksamheten hos Kungl. Lantbruksakademien. Från 1890 övergick detta till Kungl. Lantbruksstyrelsen. Fram till denna tid finns alltså möjligheter att i akademiens arkiv få en nationell överblick över verksamheten, särskilt genom serien E VII c, som bl a innehåller de kemiska stationernas och frökontrollanstaltens årliga redogörelser.

Frågor

I den mån de kemiska stationernas egna arkiv inte bevarats kan här finnas åtminstone en del informationer, som speglar verksamheten ned till testresultatnivå, som bör ha ett intresse vid beräkningar av avkastning o s v. Det framkommer också vilka jordbrukare som tidigt utnyttjade kontrollens möjligheter.

Litteratur

AKADEMIENS MEDDELARE

En fråga av stort källkritiskt och metodiskt intresse är vilka de egentligen var, som utgjorde akademiens meddelare i olika spörsmål, d v s de som skrev till akademien med uppgifter om olika fält inom akademiens intresseområden. Detta kunde ske spontant eller som svar på fråge- listor eller tävlingsupprop, och meddelarnas texter kunde senare bli publicerade av akademien eller i hushållningssällskapens skrifter. Många har också förblivit opublicerade.

Några av dem hade en mer intim anknytning till akademien, som ledamöter eller korresponderande ledamöter, andra nåddes av akademiens ständiga förfrågningar via tidskriften (annalerna) eller t ex Post- och Inrikes Tidningar. Vilka slag av jord- och skogsbrukare representerar dessa. Var de uteslutande större jordägare, självägande lantbrukare eller arrendatorer, eller saknade de rent av i hög utsträckning en direkt kontakt med jordbruket. I vilken utsträckning har de obesuttna haft kontakter med akademien. En närmare uppfattning om dessa frågor är av avgörande betydelse för bedömningen av källvärdet hos det rika material, som akademien samlat. Personliga erfarenheter av jordbruk bör rimligen leda till ett högre källvärde för det material, där sagesmännen uttalar sig i specifika näringsfrågor.

Akademiens tidskrift i serie B II a är ett omfattande utgångsmaterial, som har flera systematiska register. Vad gäller dem som varit knutna som ledamöter till akademien, finns de grundläggande uppgifterna om personer bl a i serierna D I a - D I c. Dessa matriklar innehåller även hänvisningar till texter författade av dem som finns publicerade t ex i akademiens tidskrift. Jfr för övrigt med Hebbes lantbruksbibliografi, som ger en samlande bild av personernas samlade författarskap inom jordbruksområdet för tiden fram till 1850.

Frågor

Med utgångspunkt t ex i akademiens tidskrift (annalerna), de icke anonyma tävlingskrifterna eller frågelistsvaren, borde ett urval av sagesmännen eller meddelarna granskas med hänsyn till yrkesverksamhet, klasstillhörighet, förmögenhetsskikt, sociala relationer, utbildning, de egna jordbruksföretagens storlek o s v. Förutom materialet i akademiens arkiv, får här uppgifter samlas ur kyrkobokföringen och t ex bouppteckningar. Detta material förvaras i allmänhet vid landsarkiven, men finns också i hög grad tillgängligt på mikrofilm eller microfiche, som kan lånas till önskad ort.

Resultatet av en sådan undersökning skulle kunna relateras till akademiens utsagda mål med kunskapsinsamlingen vid skilda tidpunkter. Vad kan sägas om akademiens medvetna strategier för uppbyggnaden av ett kunskapsinsamlade personligt nätverk, som innefattar hela Sverige.

Hur resonerade akademiens personal om sina meddelare. Hur värderade de olika kunskaper och kompetenser, eller saknade de uppgifter om detta.

[Litteratur](#)

HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPEN

De enskilda hushållningssällskapen i landet studeras givetvis bäst genom sina egna arkiv. Akademiens arkiv är dock användbart på flera sätt, även om intresset gäller ett enskilt hushållningssällskap. Det saknas ännu en nationell överblick över hushållningssällskapens arkiv: vad som bevarats, var de förvaras och om de är tillgängliga. På några punkter kan säkert akademiens arkiv komplettera och delvis fylla i luckor som kan förekomma hos hushållningssällskapen.

Akademiens välförsedda bibliotek innehåller i princip kompletta sviter av samtliga hushållningssällskaps egna tidskrifter, vilka tillsammans med arkivets innehåll kan användas för en relativt lättillgänglig nationell överblick. Dessutom finns jubileumsskrifterna för samtliga hushållningssällskap. Akademiens arkiv innehåller betydande mängder korrespondens med hushållningssällskapen. En viktig serie är E V, men eftersom dessa kontakter genomsyrade mycket av akademiens verksamhet, finns handlingar i ett mycket stort antal serier, inte minst de allmänna serierna B I och E II.

Frågor

En värdefull uppgift vore att sammanställa information om samtliga hushållningssällskaps arkiv, och att relatera till akademiens arkiv. En konsekvent genomförd undersökning av arkiven hos hushållningssällskapen skulle underlätta framtidens utnyttjande av detta viktiga material.

[Litteratur](#)

TRÄDGÅRDSBRUKET VID EXPERIMENTALFÄLTET

Trädgårdsbruket är en relativt undanskymd del av lantbrukets historia. Ändå torde den genom alla tider ha haft en stor ekonomisk betydelse. Vid Experimentalfältet bedrev akademien undervisning och försök på trädgårdsområdet. Trädgårdsskolans verksamhet fanns på Experimentalfältet fram till 1963, då den förstatligades och förlades till Norrköping.

Inom akademien behandlades dessa frågor i skogs- och trädgårdsavdelningen (serie A III b), med handlingar bl a i serien F VII d. Jfr även serie Ö XXIII.

Frågor

Genom t ex de årliga redogörelserna kan en central del av trädgårdsutbildningens historia sammanställas. Utvecklingen och försöken med t ex nya fruktsorter kan följas relativt väl. I vilken mån infördes nya sorter på detta sätt till Sverige.

[Litteratur](#)

HISTORIENS INDIVIDER I JORD- OCH SKOGSBRUK

På arkivteoretiska grunder placeras den typ av material som saknar direkt samband med en arkivbildares egen verksamhet, som det övriga arkivet är ett resultat av, i egna serier under huvudrubriken "Ö" - övriga handlingar. Det kan gälla gåvor av skilda slag, någon enskild tjänstemans handlingar som anses ha en egen identitet och där kan man i bland även finna handlingar vars ursprung är oklart. Akademiens arkiv utgör inget undantag. Här förekommer en hel del handlingar, som till sitt omfång kanske inte är så stort, men som ändå kan ha sitt intresse i rätt sammanhang eller för en person med något speciellt intresse.

Det förekommer också att vissa arkivbildningar anses så självständiga att de får presenteras i egna arkivförteckningar, som "delarkiv" till en arkivbildare. Till akademiens arkiv har knutits följande arkivbildare: Lantbruksakademiens ekonomiska forskningskommitté (se ovan), Svenska Allmogehems Jordbrukarfond (Stiftelsen Hem i Sverige) samt Sveriges Allmänna Fjäderfäavelsförening. Stiftelsen Svensk Växtnäringsforskning utgör en egen arkivbildare (se ovan). Jämför arkivöversikterna nedan.

Bland akademiens "oväntade" handlingar finns t ex spridda gårdsräkenskaper, enskildas dagböcker och räkenskaper (serie Ö I), en stor pressklippsamling rörande mejerihanteringen samlad av Gustaf Liljhagen (serie Ö XI), Paul Hellströms "memoarer" (serie Ö XII), en samling maskinfotografier av Sven Alwerud (Ö XVI), en stor bildsamling av Göran Knutsson vid Uppsala läns hushållningssällskap (ÖXVIII), intervjuutskriften från en dokumentation av skogsarbete i Värmland 1945-1980 av Klas Ramberg (Ö XIX), arrendatorn A Fr Öhlins dagböcker och räkenskaper från Åkerby vid Näsby gård i Täby norr om Stockholm (Ö XX), kronojägaren Arvid Lindströms dagböcker (Ö XXI), delar av Nils Wohllins arbetsmaterial till en studie av jordarvslagstiftningen (ÖXXV), avskrifter av Carl och Herman Juhlin Dannfelts "minnen" (Ö XXX och Ö XXI) samt Lantbruksklubben i Stockholm (Ö XXXII).

Frågor

Dagböcker från enskilda jordbrukare har alltid ett stort värde för detaljerade närstudier från olika aspekter. A Fr Öhlins brukade gården Åkerby nr 1 under Näsby gård, då tillhörig direktören vid Ludvigsbergs Mekaniska Verkstad i Stockholm Carl Robert Lamm. Dagboken behandlar genomförda jord- och skogsbruksarbeten vid Åkerby och Näsby, auktionsbesök, skörde- uppgifter, arbetsresor, husförhör, skogsarbete, maskinreparationer, stadsresor, sjukdom, slakt, besök till kvarnen och veterinären etc. Noteringarna är, som ofta är fallet i den här typen av material, mycket lakoniska och omfattar en dag per rad. Men en hel del går ändå att utläsa och att tolka fram ur dagboken. Närheten till Stockholm ger den en speciell karaktär. Volymen innefattar även en räkenskapsbok, sannolikt från Näsby gård.

Av intresse är också de noteringar om lin- och ullproduktionen vid Vänersnäs och Främmestads gårdar förda kring 1800-talets mitt (serie Ö I).

Stort dokumentärt värde har också de två bildsamlingar som Göran Knutsson och Sven Alwerud samlat, bl a med många bilder som visar 1900-talets stora maskinella förändringar inom jordbruket. Tyvärr är den skriftliga dokumentationen till bilderna knapphändig.

Klas Rambergs intervjuundersökning om skogsarbete i Värmland har avsatt ett stort utskrivet intervjumaterial omfattande ca 2.500 sidor från 48 informanter. Originalljudbanden har deponerats på Dialekt- och folkminnesarkivet i Uppsala. Intervjuarbetet inleddes 1988 och har en särskild inriktning på skogsbrukets förändring och villkor. Intervjuerna föregicks av en enkätundersökning. Alla intervjuer bandades och har sedan ordagrant skrivits ut med normaliserad svenska. Detta omfattande källmaterial belyser en mycket viktig period av vår svenska samtidshistoria, speglar i skogsbrukets tekniska förändringar. Att hela materialet har skrivits ut förhöjer dess tillgänglighet.

[Litteratur](#)

SKOGEN SOM RESURS

Akademiens arbetsområde innefattar med de areella näringarna inte enbart snävt jordbruket, utan även fisket och skogsbruket som framkommit i det föregående.

Akademiens andra avdelning - Skogs- och trädgårdsavdelningen - behandlade frågor om skogen.

De första hundra årens prisfrågor och premieämnen upptar 7 punkter, under vilka skogen står i fokus. De kunde behandla premier för inhägnad av självvuxen skog till skydd mot betande djur (1814), plantering av pil, sälg eller poppel (1814), tillverkning av vin, cider eller annan dryck av svensk frukt eller björk- eller lönnlake (1814), plantering av ekollon på inhägnad jord (1817), utländska trädslag som ger snabbare återväxt och/eller dugligare virke än de inhemska trädslagen (1820), skadeinsekter på löv- och barrskogsbestånd och kända motmedel (1828) samt sådd av barrskog i mindre skogrika trakter (1842). Men skogen fanns med även i de mer allmänna topografiska frågelistorna (se sidan 27 f).

Inkomna tävlingskrifter finns i serierna E II och E VIII a. I avdelningens protokoll diskuterades de insända skrifterna (serie A III b).

Frågor

En överblick över akademiens syn på skogen som samhällelig resurs kunde skapas. Vilka problem fokuserades. Sker det några förskjutningar i akademiens intresse. Kan någon särskild debatt följas t ex om synen på importerade trädslag, en fråga som ännu har brännande aktualitet.